ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 278 (11877)
1968 оной ноябриин 27, среда

Сэн 2 мүнгэн

…ор Сындымаевич Аюшеев Хяагтын аймагай «Дружба» колхоздо ажаһуудаг юм. Тэрэ мүнөө арбадахи жэлээ ахалагша хонишоноор ажаллана. Хонишон жэл бүри ажалдаа …туйладаг. Жэшээнь, нёдондо нүхэр Аюшеев республикын хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ …, 100 эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга түлжүүлһэн, хонин бүриһөө 3,1 килограмм нооһо хайшалһан байна. Хонишон …лтаараа һанаагаа амарнагүй. Тэрэ мүнөө жэл хонин … хурьга түлжүүлхээр, 3,5 килограмм нооһо хайшалхаар …идэнхэй.

…АГ ДЭЭРЭ: хонишон Б. С. Аюшеев.

И. ОСЕТРОВОЙ фото.

ҮБЭЛЖЭЛГЫН ҮЕДЭ ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 1250 КИЛОГРАММ ҺҮ ҺААХЫН ТҮЛӨӨ!

ҺҮТЭЙНХИД ХЭЛЭЭЛ ҺАА, ДҮҮРГЭХЭ

Жэлэй ямаршье сагта сагаан эдеэ элбэг дэлбэгээр абажа, һү, тоһо һаба һуулгаар билтаруулдаг гэжэ һүтэйн һаалиин фермэ гансашье Тельманайнгаа нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ, бүхы аймаг соогоо үнинэй суурхадаг юм.

Байгша оной үнгэрһэн арба һарын дүнгөөр баһал түрүү һуури, нэрэ солоёо алдаагүй. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй гүйсэхэеэ байһан ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөөндэ оролсожо, тус фермын һаалишад, малшад энэ жэлдэ бүхыдөө 2761 центнер һү һаахабди гэжэ уялга абаһан байгаа. Һүтэйнхид энэ урдаа табиһан зорилгоёо болзорһоонь холо урид, октябриин 20-до дүүргээ юм.

Энэмнай нэн түрүүн фермын түрүү һаалишад Галина Балданова, Бабасан Дондукова, Екатерина Чимитова, Сэсэгма Ринчинова, Пурбожап Нимаева болон бусадай оролдосотой ажалай аша үрэ мүн. Жэшээнь, фермын эгээл үнинэй һаалишан, коммунистка Пурбожап Нимаевна Нимаева арба һара соо заажа байһан 16 үнеэдһээ хамта 35,3 мянган килограмм һү һаагаад, жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргээ. Бэрхэ һаалишан Бабасан Дондуковна һү һааха жэлэйнгээ түсэб бүри сентябрь һарада дүүргээ һэн.

Һүтэйн фермынхид зунай хүхэ ногооной үедэ үнеэдэйнгээ бэлшээри, харууһыень зүбөөр эмхидхэжэ, оролдосотой һайнаар һааһанай ашаар һү ехээр абажа шадаа. Зундаа фермын мал Шэбэр гэжэ эдинсэ ногоогоор һайн газарта байрладаг юм. Эндээ май һарада ерээд, сентябриин тэн болотор байдаг.

— «Үнеэдэй һүн — эдиһэнэйнгээ зэргээр» гэжэ хэлсэдэг ха юм даа. Тиимэһээ бидэ зундаа малаа зүбөөр адуулхынгаа хажуугаар үшөө талха тарьянай зүйл буйлуулжа эдюулээбди. Энээнэйл ашаар зунай дүрбэ һарада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 100 килограмм һү һаагаабди, — гэжэ мал адуулагша Александр Верхотуров хөөрэнэ.

Малай үбһэ тэжээл буйлуулдаг цехтэ хүдэлдэг Василий Балдановые фермын һаалишад булта үнэн зүрхэнһөө магтадаг. Нээрээшье тэрэ һолоомо гидролизно аргаар буйлуулхадаа заабари, технологиие тон наринаар сахижа, эрхим шанартайгаар бэлдэдэг. Һайн шанартай тэжээл садатараа эдижэ байһан үнеэд хэзээшье һүтэй байна бшуу.

Тус фермэдэ 14 хүн хүдэлнэ. Булта эбтэй эетэй, хүдэлхэ, бүтээхэл гэжэ хэлсээ һаа, тэрэнээ хүсэндэнь заабол хүргэдэг зон. Дүршэл шадабари ехэтэй һаалишадынь залуушуулдаа али болохоор туһалдаг.

Мүнөө үбэлжэлгын үедэ долоон һара соо үнеэн бүриһөө 1250 килограммһаа бага бэшэ һү һааха гэһэн Харганаагай болон Эрхирэгэй һаалишадай үүсхэлые һайшаан дэмжэжэ, эндэхид баһал ехэ һүнэй түлөө мүрысэхөөр шиидэв. Энэ жэлдэ фермэдэ малай үбһэ тэжээлшье яһала ехэ бэлэдхэгдэнхэй. Тэдэнэр өөһэдынгөө хүсөөр Шэбэр гэжэ газартахи сабшалан дээрэһээ 983 центнер үбһэ хуряажа абаа һэн.

…Үбэлэй үдэр богони, уданшьегүй үдэшэ болошобо. Олон малай аминда дулаасаһан ехэ хашаа соо үнеэдэй үдэшын һаалган эхилхэеэ байба. Һаалишад Галина Балданова Екатерина Чимитова хоёр тэргээр дүүрэн силос ашаад, рельс харгыгаар түрииэгэнэсэ түлхеэд ерэжэ, тэрэнээ хобтонууд соогуур хубаажа хэнэ.

— 120 үнеэдһээ үдэрэй 600 — 650 литр һү һаанабди. Һүнэй тоһолиг 4 процентһээ доошо оронгүй. Иигээд үнеэд олоороо түрэжэ эхилхэнь, һүншье нэмэхэл байха, — гэжэ фермые даагша Пурбо Дондокович Цыренов хэлэнэ.

Һаалишад халуун уһаар үнеэдэйнгээ дэлэн угаагаад, аршаад, эльбээд, нидхэрээд, һү шууяса һаажа орено. Нэгэшье урда, хойно болоһон хүн үгы. Ехэл журамтай, булта нэгэ доро ажалаа эхилнэ.

Һү тушаажа абадаг таһаг соо тоо бүридхэлшэ Анна Дабаева дансаяа гаргажа, хэн хэды шэнээн һү һаагааб гэжэ тоб байса тэмдэглэнэ. Сэсэгма Ринчинова хүнэгөөр дүүрэн хөөһэтэмэ һү асараад, хэмжүүр-амһарта соо хэхэдэнь, 6 литр болоо гэжэ тоо харуулна. Энэ һаалишан һү һааха жэлэйнгээ даабариие 5860 килограммаар үлүүлэн дүүргээ.

Түсхэгэр сагаан бидонууд соо һүн эюулэгдэжэл байна. Энэмнай жэлэй түсэбһөө гадуур орожо байһан һүн гээшэ.

В. САМБУЕВ.

Сэлэнгын аймаг.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫН ШУХАЛА АСУУДАЛНУУД

Адууһа малай тоо толгой олошоруулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлжэ, орон дотороо мал ажалай продукци эрид ехээр абадаг болохо зорилго партиин ЦК-гай октябриин Пленум табиба. Энэ талаар манай республикын колхоз, совхозууд угаа ехэ хүдэлмэри хэхэ болоно. Юуб гэхэдэ, республикамнай түрүү область, хизаарнуудта орходоо үнеэн бүриһөө һү бага һаана, хонин бүриһөө нооһо бага хайшална, малаа олоор һубайруулна, үхэл гарзада оруулна ха юм.

Мал ажал хүгжөөхэ талаар партиингаа ЦК-гай хараалһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула нэн түрүүн адууһа малаа гарган һайнаар ондо оруулха, үбэлжэлгын үедэ һү ехээр һааха эрилтэ табигдана. Эдэ шухала зорилгонуудаа һайса ойлгоһон хүтэлбэрилэгшэд малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байна.

Үбэлжэлгын үедэ һү ехээр һааха гэжэ шиидэһэн Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад, малшад үбһэ тэжээлээ зүбөөр хэрэглэжэ, үнеэдэйнгээ һү шэмэ ехэдхэжэ шадана. Эдэнэр үнгэрһэн октябрь һарада нёдондоной энэ үеынхиһөө 1,5 дахин ехэ һү һаагаа. Харганаагайхидай үүсхэл дэмжэжэ, үнеэдэй һү шэмэ дээшэлүүлжэ байһан ажахынууд аймаг бүхэндэ бии.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай олохон ажахынууд үбэлөө бүруу, хашарагуудаа һайнаар эдеэлүүлжэ, шахан таргалуулжа, гүрэндөө тарган мал тушаадаг болоо. Байгша ондо Яруунын совхозой үхэршэд амжалтатайгаар ажаллажа байна. Үнгэрһэн октябрь һарада тэдэнэр шахамалнуудайнгаа шэгнүүр суудхэдэ килограммһаа дээшэ нэмээгээд, үхэрнүүдые үбэлэй һаранудта олоор шахан таргалуулха уряатайгаар республикынгаа бүхы малшадта хандаад байнхай.

Яруунын совхозой малшадай үльгэр жэшээ хаа хаанагүй дэмжэгдэнэ. Баргажанай совхоздо мүнөө үедэ 400 үхэр шахан таргалуулагдажа, 250 бруунууд һайнаар тэжээгдэжэ байна. Шахамалнуудайнь шэгнүүр үнгэрһэн һарада суудхын 800 граммаар дээшэлээ.

Теэд юрэнхы дээрээ республикын колхоз, совхозуудта малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр ябажа байна. Энэ жэлдэ үбһэ, силос, таряа талхачай зүйл урдынхиһаа ехээр бэлэдхэгдэһэн байбашье, олохон ажахынуудта тэрэнь зүбөөр хэрэглэгдэнэгүй. Хэдэ хэдэн ажахынуудта малай үбэлэй байра саг соогоо тухеэрэгдээгүй байшоо.

Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд малай үбэлжэлгэдэ муугаар бэлдээ. Колхозой һаалиин фермын байра мүнөө хүрэтэр һайса дулаалагдаагүй, тэжээл буйлуулха тухеэрэлгэнүүдынь хүдэлгэгдэнэгүй. Үнеэдтэ ороо һо таряан бутаруулагдангүй, хуурайгаар үгтэнэ. Үнеэдынь суудхэдэ нэгэ дахин сэб хүйтэн уһаар уһалагдана. Энэ шалтагаан дээрэһээ үнеэдһээнь һү бага һаагдана, тугалнуудынь олоороо үхэл гарзада ороно. Мүн энэ колхозой Ехэ-Тала гэжэ газарта шахан таргалуулагдахаар табигдаһан зуу гаран үхэрнүүдынь мүнөө хүрэтэр газаа хононо, ороо һо таряан тэдэндэ хуурайгаар, бүхэлөөр үгтэнэ. Иимэ харууһанда байһан малынь таргалхын орондо туража байна бшуу.

Иимэрхүү байдал Зэдын аймагай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ. Энэ колхоздо үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо 40 гараң тугал гарзалаа. Гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, колхозой правлени тугалай байра бэлдэхэ, тугалшадые хүсэд хүрэхөөр табиха, үбһэ тэжээлээр хангаха хэмжээ абаагүй байһан.

«Үбһэ тэжээл элбэг, саг дулаан, мал ондо оронол бээзэ» гээд һанаагаа амаршаһан хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд республикын бусадшье ажахынуудаар дайралдана. Имагтал малай үбэлжэлгэдэ саг соогоо бэлдээгүй, тэрэнэй хойноһоо анхарал хүсэдөөр табяагүй байһан дээрэһээ үбэлжэлгын түрүүшын һарада республикын олохон колхоз, совхоздо һү һаали нёдондоной энэ үеынхиһөө доошолһон, адууһа мал олоороо үхэл гарзада ороһон байха юм. Бэшүүрэй, Хэжэнгын, Нарһатын совхозуудта, Баргажанай аймагай Карл Марксын, Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта һү һаали нёдондоной октябрь һарынхиһаа доошолһон байна.

Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ, Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго», Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта, Зэдын аймагай «Октябрьский», Загарайн аймагай Онохойн совхозуудта, мүн бусад зарим ажахынуудта үбэлжэлгын түрүүшын һарада мал олоор гарзалһан байха юм. Энэ жэлэй октябрь һарада республикын колхоз, совхозуудта нёдондоной энэ үеынхиһөө эбэртэ бодо мал олон гарзалаа.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, олохон аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табяагүй, малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ, тэрэниие эмхидхэхэ асуудалда колхозникуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй анхарал хүсэдөөр хандуулжа шадаагүй байшоо. Ушар иимэһээ колхоз, совхозуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд, зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд гүүртэ, отаранууд дээгүүрээ үсөөн ябадаг, тэндэ элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые дары усадхаха хэмжээ абадаггүй байна.

Иимэ байдалые саашадаа тэсэхын аргагүй. Малай үбэлжэлгэдэ ушарһан дутагдалнуудые дары усадхажа, малаа тобир тарганаар ондо оруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэмжээ хаа хаанагүй абаха шухала. Аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд, арадай хиналтын комитедүүд адууһа малай хэр зэргэ ондо орожо байһыень ажахы бүхэндэ наринаар шалгажа, тэндэхи хүтэлбэрилэгшэдэй, бүхы малшадай харюусалга дээшэлүүлхэ үүргэтэй. Малай үбэлжэлгые эмхидхэхэ талаар нэн түрүүн колхозой түрүүлэгшэ, совхозой директор сэхэ харюусалгатай.

Малаа һайнаар үбэлжүүлхын тула ямар гол асуудалнуудта анхархаб? Түбхын түрүүндэ бүхы түрэлэй малда дулаан, һайн байра хэрэгтэй. Хэдышье ехэ тэжээл эдижэ байгаад, хүйтэн нойтон байрада байһан мал өөдэлдэггүй, һү шэмэшье биража үгэдэггүй байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ малай байра бариха, тэрэниие түргэн заһабарилха, һайса дулаалха хэрэгтэй.

Хоёрдохёор, малай тэжээл зүбөөр, ашаг ехэтэйгээр гаргашалха эрилтэ табигдана. Үбһэ тэжээл байнал гээд хэм хэмжүүргүйгөөр, тусхай тогтоогдоһон хубааригүйгөөр гаргашалжа болохогүй. Тэжээлэй рационие белогоор, каротин болон бусад шухала зүйлнүүдээр хүсэлдүүлээл һаа, тэрэ зүбөөр хэрэглэгдэхэ гээшэ. Мүн тэжээлые уридшалан буйлуулжа малда үгэхэ хэрэгтэй байһаниинь элитэ. Манай республикын олохон ажахынууд һолоомо хэршэжэ, гидролизно аргаар буйлуулдаг баян хүршэлтэй. Тиимэһээ тэрэниие ажахы бүхэндэ үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Энэ жэлдэ малай тэжээлдэ ороо һо таряан горитойгоор үлөөгдөө. Тэрэниие гамтайгаар, малай бэедэ хоол болохоор буйлуулжа үгэхэ гээшэ ажахын хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй арюун уялга мүн.

Гурбадахяар, колхоз, совхозуудай партийна, профсоюзна организацинууд малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри оролдосотойгоор ябуулжа, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, малшадай мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхын тула тэдэнэй дунда һуралсал эмхидхэхэ болоно. Малшан бүхэнэй даалгагдаһан хэрэгтээ һайнаар хандаал һаа, адууһа мал тобир тарганаар ондо орохо, мал ажалай продуктнуудай элбэг ехээр абтаха байһаниинь элитэ.

Малай үбэлжэлгэ — эгээл харюусалгатай хаһа. Тэрэниие хэр зэргээр үнгэргэһөөрнь хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй, малшан бүхэнэй шадабари сэгнэгдэхэ байна.

Буряадай литературын ба искусствын долоон хоног

…ЛБОО БАРИСААГАА УЛАМ БАТАДХАНА

…н дуунай аялга, урматай …охин, һайхан хүгжэмэй …н Сэлэнгын үргэн тала…эдэлһэн зандаа. Галуута…рьеэр, Юрөө, Ноёхон, Ехэ…Загастай болон бусад ню…р Буряадаймнай литература болон искусствын хүдэл…эд ажалшадтай уулзана, …хёолнуудтаяа, зураг бү…тээеэ, дуу хатартаяа, зу…датаяа тэдэниие танил…

…дэр уран зохёолшод То…г ерэжэ, тэндэхи «Сельхоз…кын» отделениин хүдэл…тэй уулзаба. Буряадай …хёолшодой холбооной ха…та секретарь И. К. Ка… В. И. Ленинэй түрэ…0 жэлэй ойдо зорюулан …дой бэшэжэ байһан һүү…лмэринүүд тухай хөөрэ… Поэдүүд Д. Улзытуев, …, М. Самбуев болон бу… шүлэгүүдээ уншаа.

Мүн лэ иимэ композиторнуудтай уулзалга Новоселенгинскын соёлой ордон соо болоо. РСФСР-эй композиторнуудай холбооной правлениин секретарь Б. Б. Ямпилов, РСФСР-эй искусствануудай габьяата ажал ябуулагша Ж. А. Батуев болон залуу композиторнууд С. Манжигеев, А. Андреев гэгшэдэй шэнэ дуунуудые Бур АССР-эй габьяата артистнууд Н. Манжеева, К. Иванова ба дуушан Г. Эрдынеев гэгшэд гүйсэдхэбэ. Энэ үедэнь тус соёлой ордоной хажуудахи фойе соо Буряадай уран зохёолшодой нүүдэл выставкэ хүдэлөө.

«Байгал» ансамблиин артистнууд үсэгэлдэр Сэлэн-Дүүмын ажалшадта наадаяа харуулһан байна. Гоё һайхан дуу хатар үни удаан зэдэлээ. Нютагай хүбүүн, шахтер ябаһан ба уран һайханда эдэбхитэй хабаададаг байһан, мүнөө «Байгалай» солист болонхой бэрхэ дуушан Аюша Данзанов илангаяа ехэ хүндэдэ хүртэһэн байна. Түмэр замай Галуута-Нуур станциин хүдэлмэришэдтэ Буряадай гүрэнэйород драмын театрайхид «Бурханда үһөөрхэлгэ» гэжэ зүжэг харуулба.

Хүдөөгэй ажалшад илангаяа мүнөө үеын совет хүнүүдэй баатаршалга, һайн һайхан эрмэлзэл, мүхэшэгүй зориг харуулһан искусствын зохёолнуудые хүлеэдэг байна. Жэшээнь, Галуута-Нуурай шахтернуудтай уулзалгын болоходо, тэдэнэр илангаяа Буряадай хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэдэй байдал харуулһан уран зохёолой бүтээлнүүд, дуунууд, хатар, хүгжэмшье хомор байна гэжэ мэдүүлбэд. Социалис Ажалай Герой Г. Д. Тучинов уран зохёолшодто хандажа: «Буряаднай Совет засагай үедэ хүдэлмэришэн ангиин өөрын түлөөлэгшэдтэй болонхой гээшэ. Эдэ хүбүүд, басагад тухай, тэдэнэй энэ замые харуулһан зохёолнуудые уншаа һаа гэжэ ехэтэ хүлеэдэгбди», — гэжэ хэлээ.

Иимэ хани халуун уулзалганууд Сэлэнгын аймагай хүдөө нютагуудаар үргэлжэлһөөр.

Манай корр.

ХОНИШОДНАЙ НАЙДАМТАЙ ЗОН

Байгша оной октябрь һарада болоһон республикын түрүү хонишодой зүблөөндэ хабаадагшад ерэхэ жэлдэ колхоз, совхоз бүхэндэ эхэ хонин бүриһөө хурьга түлжүүлхэ, хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,9 килограммһаа бага бэшэ нооһо хайшалха гэһэн социалис уялга баталан абаад, бүхы хонишодые мүрысөөндэ оролсохые уряалаа һэн.

Энэ уряаень манай Саянай совхозой гурбадахи отделениин Охор-Шэбэр гэжэ нютагай хонишод һайшаан дэмжэжэ, гарахаяа байгаа 1969 ондо зуун эхэ хонин бүриһөө 100-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалхын түлөө мүрысэхөөр шиидэбэ. Энэнь агууехэ багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо ажалай бэлэг болохо.

Тус бригадада табан хүн хүдэлдэг. Дүрбэн хонишодойнь тус бүридэ 220 эхэ хонид даалгагданхай. Табадахи хүниинь — ахалагша хонишон, коммунист Балдан Намсараевич Сыренов өөрөө үрэжүүлгэдэ табигдаха хусануудаа харадаг юм.

Мүнөө жэлдэ энэ бригадын хонишод яһала һайн үрэ дүн туйлаанхай. Бүхы бригадаараа зуун эхэ хонин бүриһөө 82 хурьга түлжүүлээд, хонин бүриһөө 2,9 килограмм нооһо хайшалаа. Республикын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадалсаһан бригадын эрхим хонишод Соито Зодбоев, Долгор Ангиева гэгшэд зуун эхэ хонин бүриһөө 92 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүхэнһөө 3 килограмм нооһо хайшалһан байна.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ аргатай байһыень тэдэнэй туйлаһан эдэ үрэ дүн элитээр гэршэлнэ. Охор-Шэбэрэй хонишод үбэлжэлгэдөөшье һайнаар бэлдээ. Энэ жэлдэ өөһэдынгөө хүсөөр 1600 центнер эрхим шанартай үбһэ сабшажа абаа. Тэрээшэлэн һолоомоншье горитой зөөгдэнхэй.

Бригадынхид мүнөө хонидоо тураажархихагүйн тула тэдэнээ бэлшээхынгээ хажуугаар һолоомо хэршээд, ууралда дэбтээжэ, талха тарьянай зүйлтэй холёод эдюулнэ. Хашаа хорёогойнгоо газаахи досоохиие һайнаар заһажа дулаалаа, нүхэ һүбыень бүтүүлээ. Хонидыеньшье хүсэ шадалаар һайн.

Б. ГОМБОЕВ, отделениин зоотехник.

Түнхэнэй аймаг.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ — ШАН

…публикын модо …гшэдэй дунда …н социалис …нэй октябрь … дүнгүүд согсо… Агуу багша … түрэһөөр 100 …ойе ажалай эр…амжалтануудаар … түлөө ажалай … жагсаһан рес…инай ой модо…промышленностиин …рилэгшэд үн… һара соо габша…таар хүдэлөө.

Октябрь һарада модо бэлдэхэ түсэбөө 125 процент дүүргэжэ, даалгабариһаа гадуур 4 мянган кубометр барилгын модо үгэһэн, мүн 5 мянга 400 тухэригэй алмалта хэһэн Баргажанай леспромхозой Гусихын модо бэлэдхэхэ пунктын коллективэйхид онсо шалгаржа, профсоюзай обкомой, «Забайкаллес» комбинадай дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртөө. Хоёрдохи һуурида мүн Баргажанай леспромхозой Журавлихын модо бэлэдхэлгын пунктын коллективэйхид гараба. Харин Итанцын леспромхозой Иркилигэй модо бэлэдхэгшэд гурбадахи һуурида гараа.

Мастерска участогуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Шулуутайн леспромхозой мастер В. М. Тюриинэй хүтэлбэрилдэг участогайхид эрхим амжалта туйлажа, дамжуулгын Улаан туг, 500 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэбэ. Хоёрдохи мүнгэн шанда Шулуутайн леспромхозой С. Н. Гороховой, Хандагайтын леспромхозой мастер В. Я. Балдаковой хүтэлбэрилдэг участогайхид хүртэбэ. Харин Ардасаанай участогай мастер В. О. Буянов, Худанай леспромхозһоо А. С. Чувашов гэгшэдэй коллективэйхид гурбадахи шанда хүртэбэд.

Мүнөө Буряадаймнай модо бэлэдхэгшэд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн һайндэрые ажалайнгаа эрхим амжалтаар угтахын түлөө дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абажа, улам эршэтэйгээр ажаллажа байна.

Н. ТЮРНЕВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй УРАН ЗУРААШАДАЙ ХОЛБООЕ ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР ШАГНАХА ТУХАЙ

Агууехэ Октябриин социалис революциин суртал бодолые бэелүүлһэн совет уран зурагай искусствын хүгжэлтэдэ габьяатай байһанайнь түлөө, коммунис байгуулалтада совет уран зураашадай оруулһан хубитые тэмдэглэн, **СССР-эй Уран зураашадай холбооe Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1968 оной ноябриин 25.

УРАН ЗУРААШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА СЪЕЗД

МОСКВА. (ТАСС). Уран зураашадай бүхэсоюзна III съезд Союзуудай байшангай Колонно зал соо ноябриин 26-да хүдэлмэреэ эхилбэ.

Коммунис партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан президиумдэ ерээ. Тэдэнтэй хамта мэдээжэ совет уран зураашад, съездын айлшад ерэжэ һуулсаба.

СССР-эй Уран зураашадай холбооной правлениин секретарь Е. Ф. Белашова эхилэлгын үгэ хэлэжэ съезд нээбэ.

ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

РСФСР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэй.өөр угтахын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлээд, байгша ондо эрдэни сэсэгэй баян ургаса ургуулжа, тоһото ургамалнуудай үрэһэ гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргээ.

Республикын колхозууд, совхозууд 3 миллион 54 мянган тонно тоһото ургамалнуудай үрэһэ бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагаа.

Тоһото ургамалнуудые худалдалга үргэлжэлһөөр.

Комсомолой хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ курса

Комсомолой крайкомуудай ба обкомуудай, союзна республикануудай ЛКСМ-эй ЦК-нуудай нэгэдэхи секретарьнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ курса КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна дээдэ һургуулида ноябриин 25-һаа нээгдээ. Хэшээлэй эхилэнтэй дашарамдуулан, ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Е. М. Тяжельников, КПСС-эй дэргэдэхи ВПШ-гай ректор Н. Р. Митронов амаршалба.

«КПСС-эй түүхэтэ дүй дүршэл ба коммунизм байгуулхын түлөө совет арадай тэмсэлэй талаар тэрэнэй ээлжэдэг удха шанар» гэһэн академик П. Н. Поспеловэй лекцеэр хэшээл эхилээ. Һүүлээрнь академик Ф. В. Константинов «Марксистско-ленинскэ философиин хүгжэлтэдэхи шухала асуудалнууд» гэһэн лекци уншаа.

КПСС-эй ЦК-гай министерствэнүүдэй, албан зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, арадай ажахын мэргэжэлтэд һарын туршада лекцинүүдые уншаха юм. Тэрээшэлэн комсомолой хүдэлмэрилэгшэд дүй дүршэлөө хубаалдаха юм.

Горьковско, Хабаровска областьнуудай партийна дээдэ һургуулинуудта комсомолшуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудай һуралсал һаяын үдэрнүүдтэ эхилээ.

(ТАСС-ай корр.).

КПСС-эй ЦК-гай ОКТЯБРИИН

ПЛЕНУМЭЙ ТОГТООЛЫЕ ШУДАЛНА

ЛЕКТОРИНУУД НЭЭГДЭБЭ

В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэл Зэдын аймагай колхоз, совхозуудаар үргэн далайсатай болоод байна. Хүдөөгэй томохон тосхонуудаар ленинскэ лекторинууд нээгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Тори тосхондо, Борьёогой совхоздо иимэ лекторинууд хүдэлжэ эхилжэ, түрүүшын лекци уншагдаба.

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо харуулан ойлгуулха зүйлнүүд шэнэлэгдэбэ. Колхозой конторын, клубай газаа тээ ойн баярта зорюулагдаhан стенд түхеэрэгдэбэ. Отделени болон бригадануудаар, hаалиин гүүртэнүүдээр мүн лэ шэнэ плакат, фотомонтажууд бэлдэгдэжэ байна.

Ноябриин эхеэр КПСС-эй райком партийно-ажахын эдэбхитэдые суглуулжа, КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй тогтоолтой, энээнтэй дашарамдуулан аймагай партийна организациин шиидхэхэ зорилгонуудтай танилсуулhан байгаа. hүүлээрнь эдэ нүхэд колхоз, совхозуудай отделени болон бригадануудта ошожо, малшад механизаторнуудта энэ тогтоол тухай хөөрэжэ үгэбэ. Пленумэй тогтоолые олониитэдэ ойлгуулха хүдэлмэридэ агитатор, политинформаторнууд хабаадуулагдана.

Н. ОХОЛИН,
КПСС-эй райкомой таhагые даагша

ТАЙЛБАРИЛАН ОЙЛГУУЛНА

Аймагай колхоз, совхозуудай партийна организацинууд КПСС-эй Центральна Комитедэй октябриин Пленумэй тогтоолые малшад, механизаторнуудта тайлбарилан ойлгуулхын тула эдэ үдэрнүүдтэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байна.

Ноёхоной XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой партийна комитет энэ тогтоолоор агитатор, политэмхидхэлшэдэй семинар үнгэргэбэ. Парткомой секретарь нүхэр Ш. Э. Тубчинов элидхэл хэжэ, ямар онол арга хэрэглэжэ, тус тогтоолтой колхознигуудые танилсуулха тухай зүбшэл үгэhэн байна.

Мүнөө үедэ эндэ 35 агитатор Пленумэй тогтоолтой колхознигуудые танилсуулна. Агитаторнууд Д. Ч. Найданов, Д. Г. Дармаева, В. Б. Очиртарова, Д. Б. Улымжиева болон бусад малай гүүртэ, отарануудаар ябажа, хэдэ хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнхэй. Тэдэнэр хөөрэлдөөн бүридөө түрэл колхозойнгоо эрхэ байдалhаа тоо, баримтануудые хэрэглэжэ, hүүлэй үедэ болоhон хубилалтануудые тобойсо харуулна, ойрын сагта шиидхэгдэхэ зорилгонууд тухай хөөрэжэ үгэнэ.

Гадна hаяхан тус колхозой партийна, ажахын эдэбхитэдэй суглаан болоод, партиин ЦК-гай октябриин Пленумэй тогтоол ба колхозой үмэнэ байhан зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Загастайн дунда hургуулиин багшанар ЦК-гай октябриин Пленумэй тогтоол хүдөөгэй ажалшадта ойлгуулха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр hүүлэй үедэ хоёр дахин хүршэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойнгоо гүүртэ, отарануудаар ябажа ерэбэ. Түрүүн hургуулиин партийна организациин секретарь Д. Р. Очиров түрүүтэй 12 багша малшадта ошоhон байгаа. Тус тустаа нэгэ нэгэ отара, гүүртэдэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, малшадай ажал хүдэлмэритэй танилсадаг, дайшалхы хуудаhа гаргадаг юм.

hүүлшын амаралтын үдэр 8 багшанар коммунист Б. Б. Пурбуев түрүүтэй ябажа ерэhэн байгаа. Мүн лэ Пленумэй тогтоолоор хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ, газетын hонинуудтай малшадые танилсуулба.

Колхозой правлени багшанарга тусхай машина үгэжэ ябуулдаг.

Тэрэшэлэн Химнын совхоздо энэ шухала хүдэлмэри hайнаар эмхидхэгдэнэ. Цайдамай hаалиин гүүртэдэ зоотехник Г. Ишилоожиева, Бургаастайн механизаторнуудта механизатор Д. Б. Данзанов, Улаан Сэсэгэй хонишодто багша Г. Б. Буянов гэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ хүндэтэй айлшад болонхой.

— Партиин ЦК-гай хараалhан түсэб, Пленумэй тогтоолые хүсэндэнь хүргэхын тула хүсэ шадалаа гамнахагүйбди,—гэжэ Сэлэнгын малшад, механизаторнууд үнэн зүрхэнhөө мэдүүлнэ.

Б. ЦЫБЕНДОРЖИЕВ,
аймагай газетын редакторай орлогшо.

ЗОРИЛГОЁО ЗҮБШЭБЭ

КПСС-эй Яруунын райком соёл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй аймагай семинар hаяхан үнгэргэбэ. Политинформаторнууд, агитколлективүүдэй, лекторскэ бүлгэмүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, пропагандистнар, мүн бүлэг агитаторнууд — хамта 180 гаран хүн энэ семинарта хабаадалсаба.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, үзэл бодолой, политическэ хүдэлмэри hайжаруулха хэмжээнүүд тухай элидхэл партиин обкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша нүхэр Л. Я. Нохосоев хэбэ.

Политинформаторнуудай хүдэлмэри ба мүнөө үедэ тэдэнэй үмэнэ байhан зорилгонууд тухай КПСС-эй райкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша Н. Д. Дандаров сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Тэрэшэлэн семинарта хабаадагшад соёл сурталай хүдэлмэриин бусад асуудалнуудаар, уласхоорондын байдал тухай, аймагай ажахынуудаар үйлэдбэриин түсэб, даабариин дүүргэлтэ тухай элидхэлнүүдые шагнаба.

Аймагай колхоз, совхозуудаар эдэ үдэрнүүдтэ КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй тогтоол тухай элидхэл, хөөрэлдөөнүүд боложо байна. Партийна комитедүүд энэ асуудалаар агитаторнуудтай семинар, зүблөө үнгэргөө.

В. ЖАПОВА.

Түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргадаг № 1 заводой крановщик Петр Васильевич Рупушев даабарита ажалдаа оролдосотой hайнаар хандажа, ажалай ехэ амжалта туйлана. Тэрээндэ коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэ олгогдонхой. В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе ажалай ехэ амжалтаар угтаха мүрысөөндэ оролсоод, мүнөө үдэр бүрнингөө даабари 110—115 процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: П. В. Рупушев. Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

ТАБАН МЯНГАТАНАЙ НЭГЭН

Хүдөөдэ hаалишадhаа эртэ бодолог хүнүүд хомор лэ ёhотой даа. Газаа бүри харанхы байхада эндэ тэндэ айлнуудай хашаагай үүдэнэй хахинаха дуулдаад, саhа шаршаагануулан, хүнүүдэй фермэ тээшэ ошохонь харагдадаг шуу.

Любовь Николаевна Седых баhал нигэжэ үглөөгүүр бүхэндэ «Байкал» племхозой hаалиин фермэ тээшэ яарадаг юм. Хүрэжэ ерэhээр лэ танжагар томо, тарган, hарагар дэлэнтэй симментал үнеэдэйнгээ елэгэр нооhыень аршажа, эльбэжэ орохо, тэдэндээ нигэжэ хандаха:

— Зай, үглөөнэйнгөө хоол бариха болоолта даа.

Тиигээд малаа эдеэлүүлжэ эхилдэг. Тэдэнэйнгээ хобто кормушка соо хүхэ үбhэ, хэршэhэн, угааhан куузику хээд, удаань талха таряа худхаhан бурдууг хүнэг соо асаржа үгэдэг байна. Тиигэжэ ябахадаа үнеэн бүхэндөө энхэргэн зөөлэнөөр хандадаг, тус бүриень заабол нэрээрнь дурдадаг зантай. Ходо иигүүлжэ hурашаhан үнеэд эзэнэйнгээ ерэхые харамсаараа хэбтэhэнээ бодожо, үүгэнэлдэн байдаг болошонхой.

— Люба ехэл малда дуратай хүн гээшэ ха даа,—гэжэ энээниень хараад, нүхэд hаалишадынь хэлсэдэг.

Үнэхөөрөө Любовь Николаевна бүри багаhаа хойшо үхэр мал, тугал буруунтай носолдохо, эрхэлүүлхэ дуратай hэн. Юуб гэхэдэ, бүхы наhаараа шахуу энэ фермэдэ хүдэлhэн үнинэй малшан, республикын суута тугалшан—өөрынгөө түрэhэн эхэ Надежда Александровна Бронниковае дахажа, багаhаа мал хараха дуратай, дүршэл шадабаритайшье болоhон байгаа бшуу.

— Бүри бишыхандаа намайгаа ходол дахажа, hаалиин фермэ ерээд haладаггүй hэн. Үбhэ, hэлоомо зөөхэ, шэбхэ шабааhа этэрхэ гэхэ мэтээр шадаха зэргээрээ туhалдаг hааб даа. Тээ ехэхэн болоходоо хүнэг абаад, үнеэн доро hуужа, хүхыень шоборооод үзэдэг болоhон юм,—гэжэ эжынь хөөрэнэ.

...Фермэдэ үнеэдэй үдэрэй hаалган түлэг эхилээд байба. Хоёр гартаа дүүрэн hүтэй хүнэг бариhан, үндэр бэстэй харабтар шарайтай эхэнэр урдаhаамнай ерэбэ.

— Любовь Николаевна Седых гэгшэтэй уулзаха hанаатайбди,—гэбэб.

— Тэрэтнай биддэ,—гээд бага хэмшээрхэhэн янзатай, урдаhаамнай хараад энеэбхилэн байба.

Нёдондо фермын түрүү hаалишад Зинаида Георгиевна Максимова үнеэн бүриhөө 5000 үлүүтэй килограмм hү haahан байгаа. Байгша оной эхиндэ социалис мүрысөөндэ оролсоходоо, Любовь Седых энэ үрэ дүнгыень үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиидэ hэн. Тиигээд энэ жэлдэ үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 5423 килограмм hү hааха уялга абаа бэлэй. Любовь Николаевна хэлэhэндээ хүрэхэ дүтэлөө.

— Үнеэдни гомдолгүй, hү яhала ехээр үгэнэ. Шадалаараа оролдожо харууhалhан, эдеэлүүлhыемни харюулна гээшэ ааб даа. «Роза» гэжэ үнеэмни үдэрэй 30 килограмм хүрэтэр hү үгэдэг. «Крестница», «Маска» гэжэ үнеэд тэрэнhээ баhал дутуугүй hүтэй. Мүнөө үдэртөө үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 15 килограмм hү алгадгүй hаанаб,—гэжэ нүхэр Седых хөөрэнэ.

Үнеэн бүхэнhөө 5423 килограмм hүн! Энээнhээ урагша эды шэнээн ехэ hү тус ажахыда хэншье hаажа үзөөгүй hэн. Теэд Любовь Седых энээнэй түлөө зорилгойгоор тэмсэжэ, hанаhанда хүрэбэ бшуу.

И. ЩЕГЛАЕВ.
Улаан-Үдын аймаг.

ГАХАЙШАДАЙ ШЭНЭ УЯЛГА

Урдынхидаал адли энэ жэлдэшье Шергинскэ совхозой гахайшад баhал эрхимээр хүдэлжэ байна.

Ажахын хоёрдохи отделениин Жилинскэ фермын гахайшад жэлэй үнгэрhэн арба hара соо 8460 поршоонхо түлжүүлээд, түсэбөө болзорhоонь урид дүүргэбэ. Мүн гахай шахахаар мэргэжэhэн тэндэхи фермэдэ хамта 1840 центнер шэгнүүртэй 7 мянган гахай шахалганда табигданхай.

Эндэ түрэхэ эхэ гахай харууhалдаг хүнүүд баhал магтаалтай hайнаар хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, дүршэлтэй бэрхэ гахайшад В. Е. Бочкарева, Г. М. Жилина, П. Л. Смирнова, Е. Г. Жилина болон бусад абаhан поршоонхонуудаа гээзэ хоролтогүйгөөр түлжүүлээ. Тэрэшэлэн гахайн эдихэ тэжээл бүйлүүлдаг, бэлдэдэг хүнүүд М. Ф. Оскорбина, Н. Я. Конев гэгшэд баhал hайнаар ажаллана.

Жилинскэ гахайн фермынхид КПСС-эй ЦК-гай байгша оной октябриин Пленумэй материалнуудтай танилсаад, урмашан зоригжожо, шэнэ жэл гаратар үшөө 1700 поршоонхо абажа түлжүүлхээр шиидэбэ. Тиихэдэ 200 гаран поршоонхо томо болгожо, шахан таргалуулалгын цехтэ үгэхэ юм.

Гахайшад үбэлжэлгэдөөшье жэншэдгүй hайнаар бэлдэбэ.

А. БУСУРМАНОВ.
Кабанскын аймаг.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

ХҮНДЭТЭЙЛ ХАДАА МАГТУУЛНА

Цехэй партийна организациин секретарь Константин Иванович Ковалевтой хөөрэлдэхэдэмнай, коммунистнууд тушаа олон юумэ хэлэбэ. Ажалдаа hайнаар хандадаг, сугтаа ябадаг нүхэдтөө жэшээ харуулжа байдаг юрын коммунистнууд ЛВРЗ-гэй вагон-хабсаралгын цехтэ олон. Теэд эндэхи табяад шахуу коммунистнуудай тоодо ямар нэгэн харюусалгатай участогые даадаг, партиин хүндэтэ нэрэ зэргэтэншье олон байна.

Николай Афанасьевич Гилев Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүүрэхэ дүтэлжэ байхада заводой юрын ажалшан болоо hэн. Залуу наhандаа эндэ хүмүүжэжэ, ёhотойл «халуун шулуу долёожо», жэлhээ жэлдэ мэргэжэлээ дээшэлүүлэн, дүршэлтэй слесарь боложо шадаhан байна. Тэрэ 1961 онhоо партиин гэшүүн, hүүлшын табан жэлэй туршада мебельнэ участогта мастераар хүдэлдэг.

Парторганизациин секретарь энэл хүниие магтана. Коммунист! Энэ хүндэтэ нэрэеэ арюунаар сахижа, партиин гэшүүнэй журамые наринаар сахижа, партийна даабаридаа харюусалгатайгаар хандажа байдаг хүн ажалшадайнгаа дунда хэзээдэшье хүндэтэй байдаг гээшэл. Иимэ хадаа Николай Афанасьевич магтуулна ёhотой.

Ажалай халуун хаhа. Мастер Николай Афанасьевич Гилев үглөөгүүр хүдэлмэриин эхилхэhээ урид цехтээ ерээд, участок дээгүүрээ ябажа, хаана ямар ажалай бүтээгдэхэ байhаниие хаража үзөөд, бригада бүхэндөө даабари үгэhэн байба. Тиигээд өөрөө ехэл сүлөөгүй цех соогуур ишшэ тиишээ ябана.

— Мастерай харюусалга ехэхэн даа. Николай Афанасьевичтай өөртэйнь хөөрэлдөөл hаатнай ажал тухайгаа дууhан хэлэхэ байха. Тэрэнэй участогта олоншье коммунистнууд үгы hаань, өөрөө партиин гэшүүн хадаа ехэнхидээ юрын ажалшадтай, илангаяа залуушуулай дунда хүмүүжүүлхы хүдэлмэри ябуулжал байдаг. Эгээл харюусалгатай газарта тиимэ хүнүүдые табина ха юмбибди,—гээд цехэй парторг нүхэр Ковалев танилсуулба.

Энэнь ойлгосотой. Коммунист нүхэр Гилевой хүтэлбэри доро табан бригада хүдэлнэ. Хуушан вагонуудай цехтээ асарагдахадань, досоохи уран наринаар хэгдэхэ модоной дарха, гоёолто шэмэглэлтэнь эдэл бригадануудай хүсөөр бүтээгдэнэ. Тиигээд Николай Афанасьевич участогтаа мастер байхынгаа хажуугаар өөрөө нэгэ бригадынгаа ажалые хүтэлбэрилэлсэнэ.

— Тэндэмни арба гаран хүн хүдэлнэ. Вагон соо ороходо, ханануудынь угалзатуулhан добогор хээтэй саарhануудаар няагдаад, шэрдээтэй байдаг. Энэ хүдэлмэриие минии даадаг бригадынхид хэдэг юм,—гээд мастер хэлэнэ.

ЛВРЗ-дэ заhабарилгада ороhон бүхы вагонуудай иимэ нэгэ хубита ажалые коммунист нүхэр Гилевой бригадынхид бүтээдэг.

Тиихынгээ хажуугаар зөөлэн вагонуудай хэрэгсэлнүүд—гоё hандалинууд, түшэлгэнүү[...] нэй гараар бүтээгдэжэ ба[...] Хэрбээ түмэр замаар ябаха[...] рим нэгэн вагонуудай У[...] Үдын ЛВРЗ-дэ заhабари[...] тамгатай байгаа hаань, тэ[...] досоохи шэмэглэлтэ гоёо[...] мастер Гилевой хүтэлбэри[...] хэгдэhэн байха гэжэ ойл[...] бологдоно. Коммунистын [...] далга доро хүдэлдэг нүхэр [...] цовой залуушуулай бр[...] ВЛКСМ-эй алдарта ойе тэм[...] жэ байха үедэ «Комсомол[...] жэлэй ойн нэрэмжэтэ бри[...] гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэтэ[...] жо, алтан үзэгүүдээр гоёо[...] вымпелдэ хүртэhэн байгаа [...] Мүн эндэхи нүхэр И. И. Жил[...] хүтэлдэг бригада hара бүр[...] даабариие үлүүлэн дүүр[...]

Коммунист нүхэр Гилев [...] сүлөөгүй байдаг. Бидэнэй [...] байхада: «Николай Афанась[...] манда хэрэгсэл үгы!.. Та[...] зүбшэхээ ерээб!» гээд у[...] хүнүүд олон харагдаба. Тии[...] ходол ябажа, ажалшад[...] хэрэгые бүтээлсэжэ байгша. [...] рээнhээ гадна, үнинэй комму[...] ниитын хүдэлмэридэ эдэб[...] гээр хабаадалсана. Цехкомой[...] шүүп! Энэ уялга дүүргэжэ ба[...] да тиимэ амархан хэрэг [...] Ажалшадай hуудал байдал[...] лаар комиссиин түрүүлэгшэ[...] дэн жэл удаа удаагаар hу[...] даад байхадаа, ехэ хүдэл[...] ябуулаа.

Цехэй хүдэлмэришэн нүхэ[...] архиин хатууда алмайржа, [...] тэхинээ дайладаг, ажалай х[...] эбдэдэг болоhон байба. Тии[...] дэнь Николай Афанасьевич [...] миссиингаа гэшүүнтэй гэр[...] ошожо, тэрэ бүлые эбтэнь ор[...] hан. Гэрэй эзэн П. гэгшые н[...] лэй сууд дээрэ татуулжа [...] лүүлhэн, үгыень абаhан ба[...] Олон жэлдэ цехкомой га[...] байхадаа, коммунист Гилев [...] байра хубаарилгын асуудал[...] хамааралсажа, олон айлну[...] түбхинүүлэлсэhэн байна. Теэ[...] таа ажалладаг нүхэдынь ча[...] райнгаа хүн бүхэнэй бай[...] анхаралтайгаар хандадагта[...] машан байдаг. Тиигэнгүй [...] Коммунист хүн гансахан хү[...] дэй ажал хэрэгые хаpалсаад[...] ха бэшэ, харин тэдэнэй гэр бү[...] эбтэй эетэй байдалые хара[...] буруу мүртэ ороод ябаhан у[...] коллектив соогоо хүмүүжү[...] эрхим hайн ажалшадай [...] оруулха гэhэн hайн hайхан [...] мэлзэлтэй байгаагүйдөө эр[...] гүй.

...hүүлшынгээ заhабариhа[...] ража, досоогоо hаруул h[...] болгогдоhон, шэнэхэн шэрээ[...] гэлэглэhэн вагонууд үдэр бү[...] заводой харша соohоо гарга[...] ороноймнай зүг бүхэн уру[...] гээгдэжэл байдаг. Тэдэнэй [...] лэнхи олониинь партиин гэ[...] нүхэр Гилевой хүтэлдэг ажа[...] дай уран гараар шэмэглэгдэ[...]

Николай Афанасьевич hүүл[...] үедэ үшөө нэгэ харюуса[...] даабаритай болобо. Цехэйнга[...] тийна бюрогой гэшүүнээр hу[...] даад байна. Коммунистнууд[...] гаа найдабариие энэ хүн хэз[...] шье харюулжа шадаха бай[...]

Т. ГАРМА[...]

Техникээ ээн ёhoор ашаглая

ТҮМЭРШЬЕ ЭЛЭДЭГ, ЭСЭДЭГ ЛЭ

Ойрын жэлнүүдтэ хүдөө ажахые мүнөө үеын шэнэ, хүсэ ехэтэй машина, техникэ болон элдэб оньhон түхеэрэлгэнүүдээр улам hайса зэбсэгжүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай октябрьда болоогшо Пленум дээрэ тон ехэ зорилго табигдаhан байна.

Тиихэтээ хамта колхоз, совхозуудта байhан трактор, машинануудай үшөөл муугаар, бүтээсэ багатайгаар ашаглагдажа, сагhаа урид хэрэглэмжэhээ гаража байhан тухай тус Пленумэй тогтоол дотор, мүн Л. И. Брежневэй элидхэл соошье онсо тэмдэглэгдэнэ.

Үнэхөөрөө эгээл иимэрхүү байдал манай Загарайн аймагай ажахынуудташье үзэгдэнэ. Эндэхи колхоз, совхоз бүхэндэ элдэб түхэлэй хүсэ ехэтэй трактор, комбайн, автомашина болон ондоошье оньhон түхеэрэлгэнүүд яhала элбэг. Жэшээлхэдэ, Онохойн совхоздо гансахан ороhо таряа хуряадаг 43 комбайн, элдэб түхэлэй 112 трактор, үбhэ, силосэй ургамал хуряалгын 120 гаран олон янзын машина тоологдоно.

Теэд эдэ бүхы техникээ хэр зүбөөр ашаглана, hайнаар хадагална гээшэб?

hаяхан эндэхи арадай хиналтын постнуудай гэшүүд, манай аймагай «Вперед» газетын шалгалтын бригада совхозой бүхы отделенинүүдтэ ябажа, эдэ бүгэдые наринаар шалгаа hэн.

Эндэ ехэнхи машина техникэнь жэл соо бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдөөд, үбэлдөө яhала hайнаар, нарин нягтаар хадагалагдадаг байна. Хуушан-Хүрбэдэ бүхы трактор, машинануудынь түхэлөөрөө амяарлагданхай, заабариин ёhoор хадагалаатай. Техникэ хадагалдаг талмайнь зохидоор жэгдэлэнхэй, доронь жэжэ хайр шулуу дэбдижэрхиhэн, тойроод хорёологдонхой.

— Иимэ талмайе бидэ ороймоол хоёр үдэр соо бэлдээбди. Шоройн тооhонhоо сэбэрлэгдээ, аршагдаагүй, тоhологдоогүй трактор, машина эндээ оруулдаггүйбди,— гэжэ тракторна бригадые даагша Б. Шляхов хөөрэнэ.

Харин совхозой Маевкын бригадада тад ондоо байдал үзэгдэнэ. Техникээ хадагалдаг газартань эмхи гуримгүй, комбайн, плуг, сеялкэ гэхэ мэтэ машинануудынь даЈралдахыса хаягдашанхай, заабариин ёhoор табигдаагүй, үлэгэхэлөө шабар шабха, шорой тооhонhоошье сэбэрлэгдээгүй, жэбэ жонхо болохоор газарынь тоhологдоогүй байна. Илангаяа силос хуряадаг «СК-26» комбайнуудынь намар асаржа хаягдаhаар тэрэ зандаа хэбтэнэ. Хашаагай нэгэ углууда түмэр борнойнууд хайша хэрэгээр ябталаатай харагдана. Хашаанышье бүтүүлэгдээгүй, энээгүүр тэрээгүүрээ хуу забhартай, тэндэхи талмайнь хонхор ёнхор, добо дошо болошоhон. Бүхы техникэнышье хүсэд суглуулагдаагүй хаш. Комбайнай хэдэн подборщигууд айлнуудай газаагуур хэбтэнэ.

— Ядахын сагта бульдозёроор эндэхи газарыень тэгшэлжэ үгэхээ яанабта?—гэжэ асуухада, тракторна бригадын бригадир А. Хомяков мүрөө хабшаад, нигэжэ хэлэнэ:

— Хари, ухаамнай хүрөөгүй гээшэ ааб даа. Теэдшье бригададамнай бульдозертой тракторгүй.

Гадна эндэ машина техникэ хадагалха ямаршье заабари сахигданагүй. Комбайнуудай ремень, гэнжэ гэхэ мэтэнь абтаагүй, двигательнүүдынь хушагдаагүй.

Совхозой табадахи отделенидэ баhал иимэрхүү байдал үзэгдэнэ. Трактор, машинануудаа хадагалдаг газарынь ямаршье хорёо, хашаагүй, тэдэнь миин талада хэбтэнэ. Хэрэглэмжэhээ гараhан элдэб техникэ, зэмсэг, шэнэшье машина, түхеэрэлгэнүүд хуу худхаршанхай, яар ябта хаягдаhан хэбтэнэ.

— Трактор, машинымнай шухала хэрэгсэлнүүдые hургуулиин үхибүүд абаад, түмэр түдэгыд хаядаhан гээд тушаажархина,— гэжэ бригадир М. Балаганский гомдоно.

Тус совхоздо техникэ, зэмсэг яhала элбэг гэжэ хэлээ hэмди. Теэд тэдэнь булта бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэнэгүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Заводhоо гараhаар нэгэншье гектар газар элдүүрилээгүй аад, хэндэшье хэрэггүй жэбэ жонхо болоод хэбтэдэг оньhон түхеэрэлгэнүүд эндэ бии. Шэнэ-Хүрбын тракторна бригадада нэгэ шэб шэнэ культиватор задалагдашоод хэбтэнэ.

— Энэтнай юундэ иигэжэ хэрэглэгдээгүй хэбтэнэб?— гээд совхозой главна инженер В. Устинов бригадирhаа асууна.

— Мэдэнэгүйб. Табан жэлэй саада тээ «Сельхозтехникын» баазаhаа асарагдаhаар хэбтэгшэл даа,—гэжэ бригадир М. Балаганский харюусана.

Гансашье энэ бэшэ. Совхозой бусад отделенинүүдтэ хэндэшье хэрэггүй, орхигдошоhон шэнэ оньhон түхеэрэлгэнүүд олон. Жэшээнь, гурбадахи отделенидэ тракторта шагтагалха элдэб машинанууд, тарилгын «СЗП-24» түхэлэй шэнэ сеялкэ, хартаабха хуряаха «Е-675», «К-3» түхэлэй комбайнууд гэхэ мэтэ хоёр-гурбан жэл соо хүдэлгэгдөөгүй хаягдашанхай. Мүн бусад отделенинүүдтэ газарай хүрьhэнэй hалхинда үлеэгдэжэ муудалгаhаа хамгаалха тусхай шаблаагүй культиватор—плоскорез, үтэгжүүлгэ тараажа хаяха түхеэрэлгэ гэхэ мэтэ хэдэн жэлэй саада тээ абтаhан аад, нэгэшье хэрэглэгдээгүй.

Иигэжэ үнэтэй сэнтэй техникэ, зэмсэгүүдые оройдоо ашаглангүй, эзэн бусаар хаяжархёод байхадань, совхоздо, гүрэндэшье тон ехэ гарзатай ха юм. Хэрбээ тэдэниие бултыень бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ шадаа hаань, хэды ехэ продукци нэмэжэ үйлэдбэрилэгдэхэ, ашаг олзо оруулагдаха байгааб.

Ямаршье машина техникэдэ нарин нягтаар, гамтай hайнаар хандаха, эзэн ёhoор абажа ябаха хэрэгтэй. Тиигэбэл тэдэнь ашаяа харюулха, удаан саг соо, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэхэ бшуу. Муугаар, хайша хэрэгээр хүдэлгэжэ, хадагалжа байбал, түмэр, буладшье элэхэ, эбдэрхэ, сагhаа урид хэрэглэмжэhээ гараха байна. Энээниие мартажа болохогүй. «Гүрэн баян, эбдэрээ, элээшье hаань, шэнэ техникэ үшөө олоор үгэнэ бэзэ» гээд ямаршье харюусалгагүйгөөр хандаха гээшэмнай гэмтэ ябадал болоно.

Р. БУДАЕВ.

Сэлэн-Дүүмын механическа заhабарилгын заводой токарь Василий Васильевич Коротков коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Тэрэ ажалдаа hайн амжалта туйлана. Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлэй даабариие болзорhоонь холо урид дүүргээ. Мүнөө 1969 оной түсэбөөр ажаллажа байна. Тэрэнэй бүтээн гаргаhан продукци хододоо hайн шанартай байдаг юм. Зураг дээрэ: В. В. Коротков.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

АЖАЛЫНЬ УРАГШАТАЙ

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие бүри хурданаар хүгжөөхэ гэhэн КПСС-эй ЦК-гай Октябриин Пленумэй шиидхэбэриие Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үнэн сэдьхэлhээ hайшаажа, улам оролдосотойгоор ажаллана.

Колхозой Шулуутын фермын (бригадир Б-Р. Халудров), Тоорын (бригадир С. Шойбонов), Шанаагай (бригадир Л. Ахухаев) фермэнүүдэй хонишодой ажал хүдэлмэринь урагшатай. Байгша ондо гүрэндэ ноохо худалдаха даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, колхо[...] горитой оруулаа. Эдэнэ[...] 152 центнер ноохо ху[...] 41 мянга гаран түхэриг а[...] зо колхозой жасада нэмэ[...]

Энэ колхоздо дүршэлт[...] хонишод олон. Тэдэнэй т[...] таб Шойбонов, Андрей А[...] Сэбжит Этыгилова, Дорж[...] болон бусад хонишодые нэ[...]

Партиингаа ЦК-гай а[...] харюу болгон, эдэнэр хон[...] гөө тебир таргаар онд[...] жа, тул hайнаар абаха б[...] мэдүүлээ. Д. ЗАНД[...]

Хүүгэдэй уран зохёол тухай hанамжанууд

...ОЛОНИИТЫН АНХАРАЛ ХЭРЭГТЭЙ

...Зэдын аймагай Дэрэстэй ...клуб соо киногой гарахые ...айhан хэдэн наhатайшуул ...уншуулха буряад номуудые ...дамбди гэжэ хөөрэлдэжэ ...энэй дунда Зэдын түрүү ...комсомолшуудай нэгэн, үнинэй ... Доржи Жигмитович Жиг... харахадаа:

...жи Жигмитович, номууд ол...хэдээ юун гэнэ гээшэбта? ...эстэйдэтнай худалдадаггүй ...гэжэ асуубаб.

...ы юм лэ даа, теэд тэнтэ...аа буряад номууд асарагда...айхалтай агша...— гэжэ ха... Энэ хэлэhэнhээнь уламжа...янгын совхозой Бахалайта ...лениин тугалшан Надежда ...гэжэ эхэнэртэй уулзаhанаа ...Тэрэ буряад номууд гараhан ...й дуулдагша, теэд эндэмнай ...дэггүй гэжэ хэлээ hэн. ...элдөөнүүд илангаяа буряад ...ар ехэл гарадаг гээшэ. Тэ...ал хэлэн дээрээ уншаха зо...е ехэл эринэ бшуу даа.

...а үхибүүдтэ, мүн ехэшүүл...яад уран зохёолой номууд ...ошоошье хадаа ехэл үсөөн. ...юм бэшэгшэдэй, тараагша...глагшадай эмхи зургаануу... хүтэлбэрилэгшэдэй даншье ...рамжа муутай дээрэhээ бо...рэл хэлэеэ хэрэгсээхэгүй ...ранагүй бэзэ гэжэ hана...ба. Юундэб гэхэдэ, үхи...рэлхи хэлэнэйнь баялигые ...ойлгуулжа үгэхэ шухала ха...hээ тэдэнэртэ одоол ёhото ...эмыень гэхэ гү, али үн...ынь таhалдуулангүй үгэжэ ...этэй гээшэбди. Теэд зохёол...гдэлмэриие өөhэдөө хэхэ ...м. Харин уран зохёолшодой ...еспубликын, ном наймаал...ан, хүдөөгэй номой магази... «Буркоопсоюз» — бултадаа ...жээнүүдые абанагүй, эдэ ...хоорондоо үгэеэ ололсожо ...й байна.

Жэшээ болгон нимэ нэгэ баримта дурдая. Һаяхан республикын Гэгээрэлэй министерствын хүдэлмэрилэгшэдтэй энэл асуудалаар хөөрэлдэхэдэмнай, тэдэнэр хүдөөгэй hурагшадай уншаха уран зохёол хомор байхаhаа гадна, hургуулиин учебнигүүд дуталдана гэжэ хэлээ hэн. Ороного hууринай номой магазинай наймаалагша: «Буряад зохёолшодой номуудые түрэлхи хэлэн дээрэ захихадамнай, «Буркоопсоюзда», республикын «Книготоргдо» зуражархидаг, наймаалагдангүй үни хэбтэхэ гээд лэ элдэб ондоо номуудые худалдахыемнай баалдаг» — гээ hэн.

Нимэ наймаа болодоггүй тоотой буряад номууд республикын «Книготоргын», бибколлекторэй складуудта hүри hөөг хэбтэхэ. Жэшээнь, Жамсо Тумуновай «Нойрhоо hэриhэн тала», Хоца Намсараевай «Үүрэй толон» болон Ц. Доной, Жамьян Балданжабон зохёолнууд хүдөөдэ айхабтар хомор, тиихэдэнь эдэ номууд складуудта яар ябта. Книготоргын складуудайхид өөhэдөө гайхалсана, тиигээд сагайнь хүрэхэдэ үгы хэтдэдэг юм гэжэ мэдүүлхэ юм. Эдэ «үгы хэгдэхэ» ёhотой номуудай дунда хүүгэдэй зохёолой hонирхолтой, хүмүүжүүлхы нангин удхатай элдэб номууд ехэ олон байна бшуу даа.

Эдэ баримтануудые дурсахадаа, би республикын олониитые, мүн буряадайнгаа уран зохёолшодые нимэ эбсэжэ болошогүй сошордомо байдалда анхаралаа хандуулыт гэхэеэ hананаб.

Буряад зохёолшодоймнай бэшэhэн шүлэг, рассказууд, повестьнууд шанарайнгаа талаар ниитэ союзна хэмжээндэ хүрэжэ үшөөл биранагүй, манай уран зохёолшод нилээд эдэбхи багатайгаар, бүтээсэ муутайгаар хүдэлнэ гэжэ гэршэлнэ. Тээсгэн hаяхан уран зохёолшо Цырен-Базар Бадмаев «Буряад үнэн» газетын хуудаhан дээрэ энэл асуудалаар бэшэхэдээ, Буряадтамнай тэрэ гэжэ нэрлэхэ үхибүүдтэ зорюулагдаhан эрхим hайн повесть, зүжэг hүүлэй үедэ үгы шахуу байна, харин роман тухай хэлсэхэшье юумэн үгы гэжэ тон зүб тэмдэглэhэн байна. Гансахан энээн дээрэhээ харахадамнай, манай хүүгэдэй литература ехэ аалияар хүгжэнэ. Хоца Намсараевай, Жамьян Балданжабоной, Даширабдан Батожабайн хэдыхэн повестьнууд эдэ дутагдалнуудые яашье бүглэнэгүй, харин «Томми Сойерой ушаралта ябадалнууд», «Робинзон Крузо», «Минхаузинай ушаралта ябадалнууд», «Минии үйнверситедүүд», «Чук Гек хоёр», «Айболит доктор» мэтэ ехэнүүд, далайсатай зохёолнуудтай болохо hэмди гэжэ hанагдана, нимэ зохёолнуудые манай эдир үетэн хүлеэнэшье.

Тиимэ арга боломжо манай Буряадай зохёолшодто бии гээшэл. Дамба Даши-Нимаев, Аполлон Шадаев, Бавасан Абидуев, Цокто Номтоев, Шираб Нимбуев болон бусад ахамад зохёолшодоймнай эхилhэн хүүгэдэймнай литература айхабтар баян изагууритай, имагтал жэнхэни буряад маягтай, уран нугалбаритай, үгөөр hайхан аянгатай бшуу. Гансахан «Шаалай Шаанай хоёр», «Тэхэ Бабанын түүхэ», «Эреэн гүрөөhэ эмээлэгшэ», «Самолёт» гэхэ мэтэ зохёолнуудые hанаад үзэе. Эдээндэ хүрэмэ, эдэ зохёолнуудай уг дамжуулма бүтээлнүүдые бэелүүлхээр хүсэн манай Буряадта ехэ. Шираб Нимбуев, Цокто Номтоев, Цырен-Базар Бадмаев, Гунга Чимитов болон бусад зохёолшодhоо ехэнүүд эпическэ зохёолнуудые эдир уншагшадаймнай хүлеэхэнь зүб. Теэд тиимэ хүүгэдэй литературын нюрган боломоор поэмэнүүд наада захань үсөөн мүндэлнэ. Һүүлэй үеын ехэ эпическэ зохёолнууд соohoo гансахан поэт Николай Дамдиновай «Шэлдэй Занги» гэжэ поэмэ үргэн эдир уншагшадай дура буляажа шадаhан байна. Эдэмнай бултадаа шүлэглэмэл зохёолнууд. Харин прозоор бэшэгдэhэн зохёолнууд мүнөө тоолохо гэхэдэ, сэхынь хэлэхэ ёhотойбди, үгыл даа. Балдан Санжинай рассказууд лэ гансал үхибүүдэй дурые, тэдэнэй эрилтые хангажа шадахагүй байна бшуу.

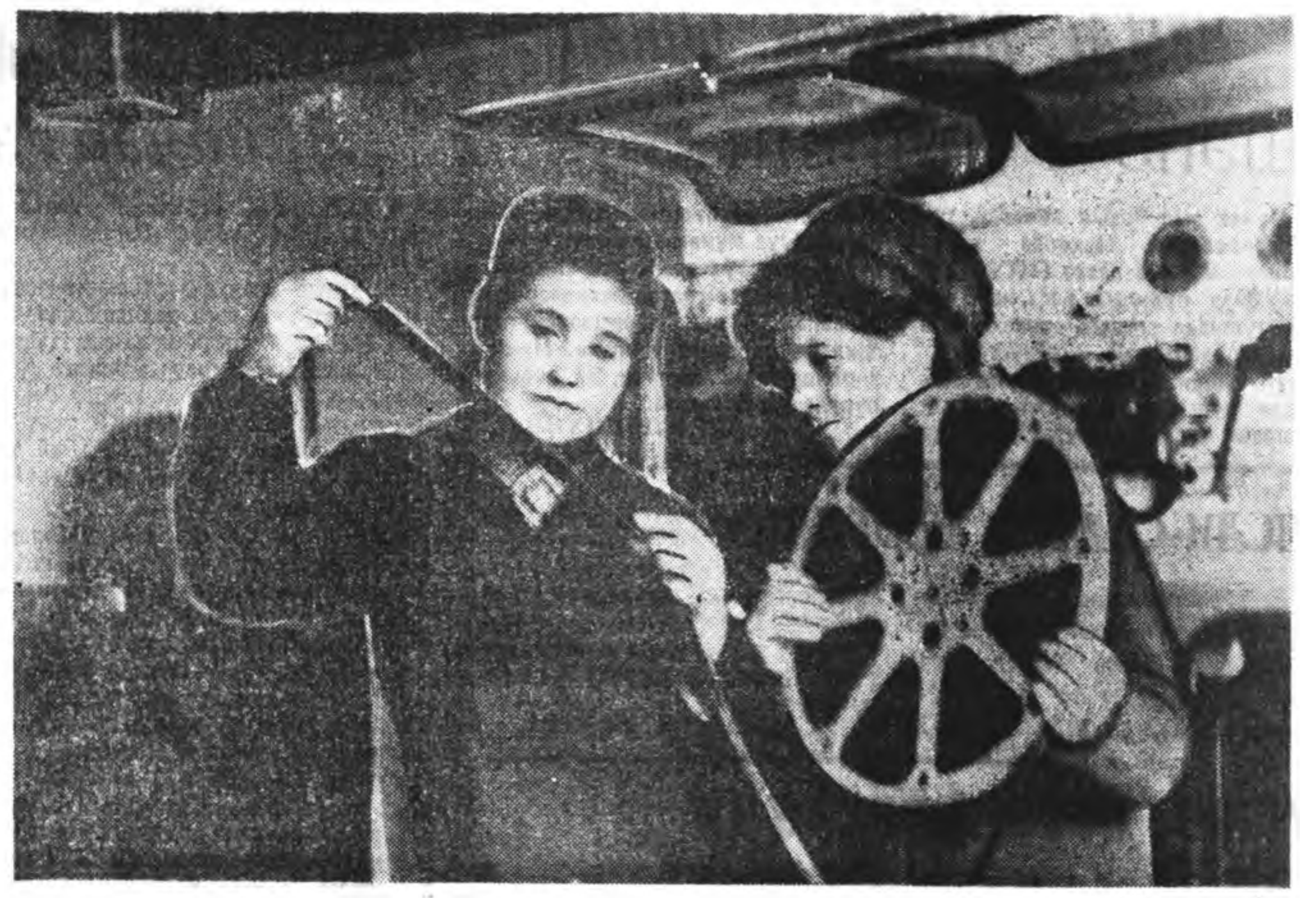
Һүүлэй үедэ үхибүүдтэ зорюулжа Гэлэгмаа Доржиева, Владимир Лубсанов, Матвей Осодоев, Нима Цыдыгуев, Даши Доржиев, Филипп Балдаев гэгшэд рассказуудай hонирхолтой номуудые гаргаа. Нимэ олон залуу, мүн наhатайшье бэшэгшэдэй бэлиг шадабаряа үхибүүдтэ зорюулhаниинь hайхашаалтай, бидэ уншагшадай шэнэ номуудыень хүлеэхэдэмнай найдамтай байна. Гэбэшье залуушуулай рассказууд уран найруулгынгаа талаар үшөөл ехэнүүд дутагдалтай, темынгээ талаар гүйхэн, халтад гэхэдээл үхибүүдтэ ухаа зааhан шэнгеэр бэшэгдэhэн байхаяа hанадаг шэнги.

Үнишье болоогүй, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат Дашанима Доржиев залуу зохёолшодтой хөөрэлдэхэдөө, хэлэн дээрээ хүдэлнэгүйт, hалаар бэшэнэт, зохёолойнгоо сюжет, фабула гэхэ мэтэ нүхэсэлнүүд тушаа мартажархинат гэжэ хэлэжэ байгаа hэн. Нээрээшье хүүгэдтэ зорюулагдаhан зохёолнууд гээшэ имагтал тусгаар баян хэлэтэй, айхабтар hонин нугалбаритай, нюдөөрөө хаража байhан мэтээр зураглагдаhан байха ёhотой ха юм.

Уншагшаяа бүри багаhаань эхилжэ хүмүүжүүлхэ тухай мүнөө болохоёо байhан хүүгэдэй литератураар зүблөөн дээрэ тусхай хөөрэлдөөн болохо зэргэтэй гэжэ найдагдана. В. И. Ленин эстетикын асуудалнуудаар хүдэлмэринүүд соогоо искусствын ажал ябуулагшад, илангаяа уран зохёолшод гээшэ уншагшадаа хүмүүжүүлхэ, тэдэндээ нангин дээдэ гуа hайхан тухай ойлгуулжа, тэрэниие сэгнэжэ hургаха ёhотой гэжэ хэлэhэн байдаг.

Буряад совет литературымнай хуби заяан, тэрэнэй хүгжэхэ зам халаа имагтал хүүгэдтэ зорюулагдаhан уран зохёолтой нягта холбоотой, эдэ зохёолнуудай ямараар бэшэгдэдэгhээ, уншагдадагhаа сэхэ дулдыдаха байна гэжэ hанагдана.

Д. ЭРДЫНЕЕВ.

РОССИ ДОТОР ЭРХИМЛЭБЭ

Манай орондо шэнээр табигдаhан, мүн хилын саана гаргагдаhан кинофильмнүүдые олон ниитэ харагшадта хүргэхын түлөө тэдэниие тусхай фабрикануудта (кинокопировальна) олошоруулдаг гээшэ. Тиимэ фабриканууд Москвада, Киевтэ, Волгоградта, Новосибирскдэ, Свердловскдо, Эрхүүдэ болон ороноймнай бусадшье хотонуудта бии юм.

Буряадай республикын кинопрокадай конторо гол түлэб дээрэ дурсагдагша хотонуудай копировальна фабрикануудhаа уран hайханай, научно-популярна болон үхибүүдэй фильмүүдые асаруулжа, республикынгаа бүхы кино-түхеэрэлгэнүүдые хангадаг ажалтай. Гэхэтэй хамта, кинопрокадай конторо гансал шэнэхэн, hая гараhан фильмүүдые тараагаад ажалаа хизаарладаггүй гээшэ. Ушарынь хадаа, зуугаад кино-түхеэрэлгэнүүдэй аппарадууд соогуур татагдажа, хүрмэгдэжэ гараhан кинолентэнүүд элэжэ бүдэхирдэг, абяаниинь шье hулардаг. Эгээл тиигэжэ «үбшэлhэн» фильмүүдэй лентэнүүд кинопрокадта заhабарилагдадаг, тиигээд харагшадай урда дахинаа «албаяа» үргэлжэлүүлхэ аргатай болодог байна.

Улаан-Үдын Железнодорожно райондо оршодог хоёр дабхар сагаахан байшан илангаяа аймагуудай кинофикациин таhагай хүдэлмэрилэгшэдтэ hайн мэдээжэ ёhотой. Тэдэнэр хараалагдаhан болзортоо эндэ ерэжэ. аймагайнгаа хүн зондо харуулха фильмүүдые шэлэжэ абадаг юм.

Кинопрокадай конторо республика доторхи бүхы 864 кино-түхеэрэлгэнүүдые хангажа байдаг. Тэрэ тоодо тус тустаа дүрбэ дүрбэн аймагуудые хангажа байдаг Зэдын отделенидэ 167, Кабанскынхида 222 кино-түхеэрэлгэ тоологдоно.

Россин Федераци дотор кинопрокадай 75 конторонууд бии юм. Тэдэнэй дунда манай республикын кинопрокадай эмхи үнгэрэгшэ жэл болотор эгээн лэ адагай hууринуудые эзэлжэ байгша hэн. Жэшээлхэдэ, нёдондо далан гурбадахи hуурида ябаа.

Байгша оной эхинhээ тус коллектив ажал хүдэлмэреэ нилээд hайжаруулжа шадаа. Энээнэйнь гэршэ, түрүүшын кварталай дүнгөөр нэгэдэхи hуурида гаража амжаа hэн. Мүн хоёрдохишье кварталда Буряадаймнай кинопрокат Россин Федераци дотор эзэлhэн түрүү hууряа алдаагүй.

Эндэхи, мүн отделенинүүдэйньшье хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэйгээр ажаллажа байхадаа, үнгэрhэн юhэ hарын туршада кинофестивальнуудые болон фильмүүдые тусхай тематикаар амжалтатайгаар харуулха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Энэ үедэ республика дотороо **уран hайханай фильмүүдhээ гадна,** хроникально-документальна болон научно-популярна фильмүүдые урда урдынхиhаа олоор **тараажа,** хүн зониие hонирхуулhан байна. Тэрэнэй ашаар дурсагдагша эмхи юhэ hарынгаа түсэб 126 процентээр дүүргээ hэн. Тиигэжэ түсэбhөө гадуур 106,973 мянган түхэригэй сэбэр олзо оруулагдаа. Энээнтэй хамта кинопрокадай отделенинүүд, жэшээлхэдэ, Кабанскын (директорынь Константин Михайлович Шеликин) 113 процент, Зэдын (директорынь нүхэр Степан Савельевич Афанасьев) 124 процентээр түсэбөө дүүргээ hэн. Тиигэжэ манай республикын кинопрокадай конторо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи кинематографиин комитедэй болон Россин культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугта хоёр удаа хүртэбэ.

— Һаяшаг үнгэргэгдэhэн профсоюзай суглаан дээрэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөөнэйнгөө эршые улам шангадхажа ажаллаха гэлсээбди,— гээд эндэхи профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ Мария Ильинична Загузина хөөрөө hэн.

Бүхы республикынгаа хүдөө нютагуудые, хото городуудые фильмүүдээр хангажа байдаг тус эмхи «Коммунис ажалай коллективэй» нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө оролдожо ажаллана. Тиихэдээ түрүү цех, бригадануудай түлөө мүрысөөн эндэ дэлгэрэнхэй. Тус эмхидэ ажаллажа байдаг табяад хүдэлмэрилэгшэдэй хахадынь шахуу «Коммунис ажалай ударнигай» үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. юм. Тэдэнэй дунда кинопрокадай ажалда

удаан саг соо ажаллажа байдаг нүхэд олон. Жэшээлхэдэ, уран hайханай фильмүүдэй редактор Мария Самсоновна Нечаева, фильмүүдые даагша Вера Александровна Ландина, жолоошон Глеб Федорович Ладыженский, реставратор Наталья Ивановна Назимова, кинолентэнүүдэй монтаж хэдэг Надежда Васильевна Мундуруева болон бусадшье нүхэд магтаалтай, ажалаараа эндэ суурхаhаар үнинэй.

— Росси дотор эзэлhэн түрүү hууряа алдахагүйн тулада манай коллектив бүхы арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ, hайн шанартай фильмүүдые саг соонь эльгээжэ байха болоно,— гээд кинопрокадай конторые даагша В. К. Евграфов мэдүүлээ hэн.

Б. ЖАНЧИПОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Республикын кинопрокадай эмхидэ реставратораар хүдэлдэг Людмила Владимировна Панушкова (баруун гарhаа) Наталья Ивановна Назимова гэгшэд заhабарилагдаhан лентые үзэжэ байна. 2. Фильмүүдые тушаан абадаг, мүн хубаарилдаг Анна Дмитриевна Акинфеева (баруун гарhаа), фильмобазын хүдэлмэрилэгшэ Надежда Георгиевна Шиханова гэгшэд аймагуудта эльгээгдэхэ лентэнүүдые бүридхэнэ.

Авторай фото.

ТҮРЭЛХИДЭЙ АНХАРАЛДА

...ҮДЭНЭЙ ШҮҮЗЭ, ...МҺАА ЭХИЛЭЭД...

...тэ түрэлхид! Бидэ ...нэгэ хэды туhатай ...үгэхэ hанаатайбди. ...ье мэдэhээр, хүүгэдэй ...й, алишье тээшээ тэг...жэлтэтэй, элүүр энхэ ...жо ургахын түлөө ма...ндо ехэ юумэн хэгдэнэ ...б даа.

...орондо хүүгэдые хү...лхэ гээшэ гансашье бү...нэй хубиин хэрэг бэшэ. ...рэн түрын удха ша... асуудал мүн. Ямаршье ...хүмүүжүүлгын асууда...агшанарай, hургуулиин ...зүгhөө hайн зүбшэл... абажа болохо юм.

...тэ түрэлхид! «Һургаа...н — hургуулиhаа» гэхэ...эдэ гансашье hуралсал ...элэдэг бэшэбди. «Һур... үхибүүн» гэхэдээ, бидэ ...бүлэ соогоо hайн хүмүү...hан хүүгэд тухай хэлэ...

...hээ удхалжа хэлэхэ бо..., үхибүүн гэртээ олон ...юумэндэ hураха. Жэ...hургуулиин наhашье гүй...үхибүүндэ бэеынгээ бо...ытын гигиенэ сахихые ...ол байбал, тэрэнь hүү...лдэ өөрынь заншалда ...орошохо. Гансал юундэ ...бсаhаа, гуталаа сэбэр ..., эдеэлхынгээ урда тээ ...гараа угааха, гэртэ оро...хүлөө аршаха ёhотойб, ...амяраа полотенцитэй, ...шүүзэтэй (щёткотой), ...мочалкатай байха юм ...үхибүүндэ hайса ойлгуул...тэй юм ааб даа.

...hээ гадна ябахадаа, ..., байхадаа, мүн энэ ...юумэ хэхэ хүдэлхэшье ...үхибүүд бэгзынгүйгөөр, ...сахээр, зүбөөр барижа ...аань, ехэ hайн hэн. Хо...жэ гү, али hуухадаа ...үрөөhэн тээшэнь годил...байбалнь, мэнгээрhэлиг ... бэлээр тэрээндээ hу... хожомоо хазагайгаар ...а. Тэрэ хадаа үхибүү...э ехэ харша, муу байха. ...й гурим жэншэдгүйгөөр сахидаг байбал, ямаршье үхибүүн гигиенын эрилтэнүүдтэ бэлээр дадаха гэжэ hануулая. Гэртээ үдэрэй гурим сахихадаа, hурагша hургуулидаа сахигша гуримаа үргэлжэлүүлнэб гэжэ ойлгохо ушартай. Хэрбээ үхибүүнэй үдэрынь хайша хэрэгээр үнгэрдэг hаань, гигиенын hургаал тэрээндэ туhагүй.

Үдэрэй гурим hайнаар сахидаг лэ хүүгэд элүүр энхэ байдаг, гэрэйнгээ даабари саг соогоо дүүргэдэг дээрэhээ hайнаар hурадаг байха юм...

Үглөөнэй долоон сагhаа физзарядка хэлгээр hурагшын үдэр эхилхэ. Сонхоёо гү, али форточкоёо нээгээд, хүнгэн хубсаhаар зарядкаяа хэхэ шухала. Зарядкын hүүлээр уhанда ороход гү, али нойтон полотенцеэр бэеэ улайшатарнь үрэхэ юм. Үглөөнэйнгөө хоол бэряад лэ, hургуули тээшээ гэшхэлхэнь ойлгосотой юм бэзэ.

Үхибүүдые нэгэл хэмдэ эдеэлүүлжэ hургаха шухала. Һургуулиhаа ерэжэ эдеэлэмсээрээ, мүн баhа үдэшэ унтахынгаа урда тээ сэбэр агаарта ябадаг байгуужан. Агаарта ябахадаа, спортын гү, али гүйдэл, харайлгатай наада эрхилээ hаа, бэедэ hайн.

Үдэр агаарта ябажа ерэмсээрээ, гэрэйнгээ даабари дүүргэхэ шухала. Тэрэниие үдэшэ орой болгожо болохогүй. Хүдөөгэй үхибүүд гэртэхиндээ юу хээ хэлсэхэ, хамhалсаха уялгатай ааб даа.

Унтахынгаа урда шүдөө сэбэрлэхэ гээшэ эдээл хэрэгтэй эрилтэ. Мүн баhа нюур, гараа, хүлөө угаажа үхибүүн hурабал, наhанайнгаа hайн hургаал абаха.

Гэхэтэй хамта манай харуулhан үдэрэй жэшээтэ гурим үхибүүн бүхэндэ зохихо бэшэ юм ааб даа. Үдэрэй гурим зохёоходоо, үхибүүнэй өөрынь онсо илгаае, гэрэйнгээ байра байдалые хараадаа абаха хэрэгтэй.

В. КОЛЬЧУГИНА,
республикын санитарна гэгээрэлэй байшангай методист.

ОРОЛДОСОТОЙ БАСАГАН

Баргажанай аймагай Гааргын совхозой Аматхаанай hү hаалиин гүүртэдэ комсомол басаган Людмила Цыденова 10 класс дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр hаалишанаар хүдэлхэеэ ерээ бэлэй. Тэрэ гэhээр оройдоол жэл үлүүтэй саг үнгэрөө. Энээхэн хугасаа соо Люда басаган ахамад нүхэдэйнгөө туhаламжаар нилээдгүй дүй дүршэлтэй боложо, абаhан даабаряа саг болзортонь дүүргэдэг болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу hаалишан Людмила Цыденова.

А. ШУЛУНОВ.
Авторай фото.

ЛЕНИНГРАД. **Медицинскэ приборнуудые бүтээдэг «Красногвардеец» гэжэ нэгэдэл шухаг аппарат—физиограф гаргадаг болоо. Энэ аппарадай ашаар кардиограмма, зүрхэнэй игсууралай фонограмма бэшэжэ абаха, шуhанай дараса, hудалай сохисо ба температура хэмжэхэ, шуhан худар кислородой оросые тэмдэглэхэ аргатай. Физиографой харуулhан юумэнь барандаа лентэ дээрэ бэшэгдэн абтана. Осциллографой экран дээрэ үзэгдэhэн ямаршье хубилалтануудые врач элеэр хараха аргатай. Зураг дээрэ: коммунис ажалай ударник, радиомеханик И. О. Гулк физиографоо тодхожо байна.**

ТАСС-ай фотохронико.

ОЛОНДО ХЭРЭГТЭЙ ЭД БАРААН

Арад зоной хэрэглэдэг эд бараа бүри ехээр бүтээн гаргаха. ажалшадай ургажа байгаа эрилтые гүйсэд hайнаар хангаха зорилго табан жэлэй түсэбөөр хараалагданхай. Хүнгэн болон нютагай промышленностиин завод, фабрикануудтай хамта промышленна томо предприятинууд арад зоной хэрэглэмжын зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ даабаритай юм.

Мүнөө олохон предприяти ажаhуудалай хэрэглэмжын элдэб хэрэгсэл бүтээжэ, олзо доходоо дээшэлүүлнэ, үйлэдбэриhөө гараhан үлэгдэлнүүдые хэрэглэжэ, элдэб янзын амhарта, ондоошье жэжэ зүйлнүүдые бүтээнэ.

Манай предприятинуудай үйлэдбэрилдэг эд бараан ганса республика соогоо наймаалагдана бэшэ, харин холо ойрын хизаар, областьнуудта эльгээгдэнэ.

АВИАЦИОННО ЗАВОД

Хубсаhа угаадаг машина наймаанда үнинэй гүйсэтэй болонхой. Заводой энэ продукци хаа хаанагүй эльгээгдэнэ, хэрэглэгшэд тэрэниие дуратайгаар худалдан абана. Машинын шанар hайжаруулха асуудалда саг үргэлжын анхарал хандуулагдадаг. Тиигэжэ тэрэ ходо нарижуулан hайжаруулагдана, хэрэглэхэдэ таарамжатай hайн, найдамтай болонхой.

600 машина үдэр бүхэндэ худалдаа наймаанай организацинуудта тушаагдана. Сахалин, Алас-Дурна зүг, Баруун Сибирь, Красноярска хизаарта энэ продукци эльгээгдэнэ. Мүнөө бүтээгдэжэ байгаа хубсаhа угаадаг машинануудай 40 процентнь холын Хойто зүг руу ябуулагдана. Машина бүтээхэ түсэб жэл ерэхэ бүри дээшэлжэл байhаар. Энэ жэлдэ 166 мянган машина, тэрэ тоодо нэгэ мянганиинь түсэбhөө гадуур бүтээгдэхээр хараалагданхай. Ерэхэ жэлдэ бүри олон — 175 мянган машина бүтээхэ даабари абтаа. Мүн эдэ машинануудай запасной частьнууд олоор хэгдэдэг юм.

Завод бүхы дээрээ 17 миллион түхэригэй үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүдые байгша жэлэй туршада бүтээн гаргаха юм. Шэнэ янзын зүйлнүүд үйлэдбэрилэгдэжэ эхилээ. Ерэхэ жэлдэ столовын 600 мянган комплект хэрэгсэл (халбага, вилкэ) хэгдэжэ, Челябинска область эльгээгдэхэ юм. Мүн республикын хүдөө тосхонуудта наймаалагдаха энэ хэрэгсэл олоор бүтээгдэхэ. Гадна дурасхаалай гэмдэг болон барюулагдаха, мүн гэр соо гоёолто болон хэрэглэгдэхэ сувенирнүүд (самолёдой багахан дүрсэ) хэгдэжэ эхилээ. Барилгада хэрэгтэй багахан хэрэгсэл (угольник), хубсаhанай үлгүүр, гуталда хадаха түмэр гэхэ мэтэ жэжэ зүйлнүүд бүтээгдэнэ.

Арад зоной хэрэглэмжын эд бараан ерэхэ жэлдэ бүри олоор бүтээн гаргагдаха. Байгша оной-хигой сасуулхада нэгэ миллион түхэригөөр үлүү ехэ продукци үйлэдбэрилэгдэхэ юм.

«ЭЛЕКТРОМАШИНА» ЗАВОД

Тус заводой гол продукци болохо автокранууд, электродвигательнууд орон дотороо, хилын саанахи оронуудта hайн мэдээжэ болонхой. Хүдэлмэришэд үйлэдбэриингөө үлэгдэл хэрэглэжэ, электрокипятильнигуудые нёдондо жэлhээ хэжэ эхилhэн юм. Ажаhуудалда хэрэгтэй энэ хэрэгсэл мүн лэ Сибирь, Алас-Дурна зүгэй область, хизаарнуудта эльгээгдэнэ. Хэрбээ түрүүшын жэлдэ 37 мянган электрокипятильник хэгдээ hаа, энэ жэлдэ тэдэнэй тоо 180 мянганда хүрэхэ юм.

Заводой шэнэ продукциин наймаанда гүйсэтэй байhые энэ баримта гэршэлэн харуулна. Түрүүшээр тус продукци хүдэлмэришэдэй гарай хүсөөр хэгдэдэг, тиимэhээ заводто гарзатай байгаа. Заводой коллектив шэнэ продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха арга боломжоёо элирүүлэн хэрэглэжэ байна гэжэ заводой инженер А. Я. Напортович мэдээсээ.

ШЭЛЭЙ ЗАВОД

Тэhэрдэггүй сталинит шэлээр журнальна стол хэгдэдэг болоо. Түрүүшын шэнэ продукци магазинуудта тушаагдажа, наймаалагдаhан байна. Нимэ стол хоёр янзын, нэгэ, мүн хоёр таhалгатай.

Энэ жэлдэ 3000 шахуу түхэригэй стол наймаалагдаа. Нимэ стол бүри олоор бүтээн гаргахатай хамта үнэ сэнгынь хямдаруулагдаха юм. Мүнөө заводой коллектив ерэхэ жэлэйнгээ зорилго тодорхойлжо байнхай. Тиихэтээ хамта энэ продукциие арад зоной хэр дуратайгаар худалдажа абадаг болоhыень мүн лэ элирүүлнэ.

СУДНА БҮТЭЭЛГЫН ЗАВОД

Республикымнай олон ажалшад өөhэдын автомашинатай болонхой. Тиимэhээ хубиин гараж хэрэгтэй болоно. Ажалшадай энэ эрилтые хараада абаhан Улаан-Үдын судна бүтээлгын завод түмэрөөр гаражуудые хэжэ, наймаанда гаргажа эхилэнхэй. Автомашинын марк бүхэндэ тааруулагдаhан түмэр гараж техническэ тусхай документациин ёhоор бүтээгдэнэ.

Дүрбэн хүнэй hууха багтаамжатай онгосо тус заводто хэгдэжэ захалхань. Энэ шэнэ продукцинь ажалшадай hайшаалда хүртэхэл байха, илангаяа спортдо дуратайшуулда. Гадна завод гэрэй ажалшад, огород таригшадта хэрэгтэй жэжэ зүйлнүүдые олоор хэдэг болоо. Гутал табиха таг, консервэ нээхэ түлхюур, сэсэг табиха таг, капуста хэршэхэ харуул гэхэ мэтэ жэжэ хэрэгсэл хэгдэжэ эхилээ.

Тиихэтэй хамта сувенир болохо hонирхолтой, зохид зүйлнүүд бүтээгдэнэ.

* * *

Промышленна предприятинуудта бүтээгдэhэн үргэн хэрэглэлэй эдэ зүйлнүүдэй зариманиинь түрүүшынхеэ худалдаанда гаргагдаа. Түхэл маягаараа, үнгэ зүhөөрөө онсо илгарhан зүйлнүүдыень хүнүүд олоор худалдан абана. Иигэжэ предприятинуудай үйлэдбэриингөө арга боломжо элирүүлэн, арад зоной хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилдэг болоhониинь угаа hайшаалтай.

Манай корр.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ШЭНЭ УЧИЛИЩИ

Мүнөө жэл Зэдын аймагай түб Петропавловка тосхондо залуу барилгашадые бэлдэхэ ГПТУ нээгдэбэ. Энэ һурагшад нэгэ, хоёр жэлэй туршада слесарь-сантехнигэй, модошо дарханай, шулуушанай, штукатурщигай болон шэрдэгшын эрдэм һургуули шудалжа, барилгашанай тусхай мэргэжэлтэ болохо юм. Энэ училищиин һурагшадай кабинедүүд мүнөөнэй хэрэгсэлнүүдээр хүсэд түхеэрэгдэжэ, хамтынь байра, столово таатай зохидоор баригдаһан тула, һурагшадайнгаа эрилтые хүсэдөөр хангана. Мүнөө училищида 22 басагад, 57 хүбүүд һуралсажа байнхай.

В. КЛОЧИХИН.

ЯСЛИ-СААД НЭЭГДЭБЭ

Бабушкин хотодо шэнээр баригдаһан ухибүүдэй ясли-саад ашаглалгада үгтэбэ. Дандаа шэнэ мебелеэр хангагдаһан түс ясли-саадта түмэр замай Мысовая станциин хүдэлмэришэдэй 150 үхибүүд абтажа, тусхай мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдэй анхарал доро хүмүүжүүлэгдэжэ эхибэ.

В. ЯСУТИС.

ҮШӨӨ НЭГЭ ҺУРГУУЛИ

Һаяхан Ушхайта нютагта һургуулиин шэнэ байшан ашаглалгада үгтэбэ. Хоёр жэлэй урда нютагтаа һургуулиин гэр өөһэдыгөө хүсөөр барихаа тухай пенсионер үбгэд В. Аюшеев, М. Базаржапов болон бусад үгсэхэл гаргаһан байна. Нютагайнгаа үбгэдэй энэ хүсэлые үгсэхэлые совхозой хүдэлмэришэд нэгэн дуугаар дэмжэжэ, шэнэ һургуули бариха хэрэгтэ мүнгэ зөөри дары суглуулһан байна. Һургуулиин гэр бариха хэрэгтэ С. Хонихоев Х. Балданов хоёр ударидаһы оролдосотой ажал хэрэг абуулжа үхилөөд лэн. Тэрэнэйнь ашаар дурсагдагша нютагта хоёр жэлэй хугасаа соо шэнэ һургуули баригдаһан байна.

Тус һургуули барилсаха хэрэгтэ олон хүүгэдтэй нютагай гэрэй жээн эханэрнүүд З. Гаврилова, Н. Мархадаева, А. Чимитдоржиева болон бусад сулөөтэй сагтаа ехэхэн туһаламжа үзүүлһэн байна.

Ушхайтын эхин һургуулиин даагша Б-Х. Аюшеевай хэлэһээр:

— Шэнэ һургуулитай болохо амаршолбо, инсэд ажалшан ардай хүндэтэ багша В. И. Ленинэй түрэһөөр алдарта 100 жэлэй ойе нэртэй түрүүлэгшөөр угтахын түлөө, һуралсалай амжалта туйлахын тулада, эршэмтэйгээр ажаллаха болоод байнабди, — гэжэ урматайгаар хөөрэө лэн.

Нигэжэ өөһэдынгөө хүсөөр шэнэ һургуули бариһан Ушхайта нютагай хүн зон ашатай туһатай хэрэг абуулһан байна гэжэ.

В. ЧИМИТОВ.

Хяжэнгэ.

ШҮҮБЭРИИН НААДАН ОЙРТОО

Манай республикын улад зон автомотолотерейн гурбадахи наадаһай билетүүдые олоор абаад, шүүбэриинь гарахые хүлеэжэ байна. Тэрэнэй наадан байгша оной декабрь һарада Москвада үнгэргэгдэхэ юм. Тиихэдэ хамта дээрэ 40.000.000 түхэригэй сэнтэй мүнгэ шүүбэрилэгдэхэ. Тэрэнһээ наймаа мянган табан зуун шүүбэри наадагдаха.

Шүүбэринүүдэй тоодо, жэшээлхэдэ, 3360 автомашина, 16320 мотоцикл, 19680 мотороллер, мопед болон мотовелосипед, онгосын 7840 мотор, 12800 радиоприёмник, 1.440.000 мүнгэн шүүбэринүүд тудаха байна.

Автомотолотерейн гурбадахи наадаһай билетүүдые худалдан абажа үрһэлгэ нүхэд худалдаа наймаанай бүхы эмхинүүдтэ, ДОСААФ-ай аймагуудай комитедүүд болон клубүүдтэ абажа болохот.

Г. ЗЫБИНА,
ДОСААФ-ай республикын комитедэй ахалагша инструктор.

ХИЛЫН СААДАҺАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

Ленинэй захяагаар

БРАЗЗАВИЛЬ. ТАСС-ай корреспондент В. Райкерус ингэжэ дамжуулна:

Гэгээлые усадхаха, экономическа талаар бодотоор бээ даалхай болохо арга олгодог гансахан лэ зам халан капитализмша замаар хүгжэлгэ болохо гэжэ Конгын (Браззавиль) Революциин национальна советэй түрүүлэгшэ Мариан Нгуаби ТАСС-ай ба «Правдын» корреспондентнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

«Манай арадай гол дайсан болбол — империализм Конгодо өөрынгөө эзэрхэлгые, баялигуудыень ашаглалгые хэтэдэнь үлөөхые эрмэлзэжэ байна бидэнэр найнаар мэдэнэбди. Энэ зорилгоёо дүүргэхын тулада империализм нютагай хархис хүсэнүүдтэ түшэглэхые, хамагай түрүүндэ үндэһэ яһанай болон нютагай илгаануудые һүжэрөөн, дотоодын хэмэрөө хэрэглэхые һэдэнэ. Эдэ һанаашалганууднань ажалшан ардай аша туһын түлөө тэмсэхэ шиидэнги байлгаар эсэргүүгээр табинабди» гэжэ тэрэ хэлээ.

«Гэгээнэги байдал усадхахые, национальна бээ даалхай экономико байгуулхые конголез арад шууд сэхээр хүсэнэ. Капитализмша замаар хүгжэлгэ энээниие түйлаха ганса лэ арга боломжо мүн. Энээл иимэһээ научна социализмые бидэнэр шалэнэн байнабди. Энэ һургаал Советскэ Союзда толотомоор бэелүүлэгдэнхэй гэжэ бидэнэр һайнаар мэдэнэбди. Сүлөөрхые, дабжлэтэ түйлахые эрмэлзэдэг бүхы газарнуудта Октябриин революциин вождь, дэлхэйн пролетаридай багша агуухэ Ленинэй сургаал бодол бэелнэ гэжэ онсолон тэмдэглэхые энэнтэй дашарамдуулан бидэнэр В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн баярта хүсэхэ байнабди» гэжэ НСР-эй түрүүлэгшэ мэдүүлһэн байна.

«Ленин Африкын арадуудай аша туһада зориулагдаһан угаа олон юумэ хээ. Революциин теори ба практикын угаа ехэ туһа нэмэри оруулһанайнь түлөө энэ агуухэ хүнэ бидэнэр баяхалан хүргэнэбди. Энээл иимэһээ тэрэ хүнэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе бидэнэр эндэ, Конгодо, бага баяхалантайгаар тэмдэглэхые бэлдэжэ байнабди» гэжэ Нгуаби онсолон тэмдэглээ.

Совет-конголез харилсаануудай хүгжэлтын саашанхи хараа замуу тухай тоггоходоо, совет-конголез харисаа холбоон угаа олон асуудалнуудаар мүнөө байгуулагданхай, империализмда эсэргүүсэн, бүхы Африка түбые хүсэдөөр, эсэсэн сүлөөлхын түлөө нинтэ тэмсэлтэй хоёр талын совет-конголез харилсаан хүгжэдэг байгаа, хүгжэлөөрөө байна гэжэ М. Нгуаби онсолон тэмдэглээ.

Алдарта ойн үдэр

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Гайхамшагта үдэрые — Венгриин Коммунис партиин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе венгр арад ноябриин 24-дэ тэмдэглээ. Түбэй газетэнүүд һайндэрэйхээр гоёон шэмэглэгдэнхэйгээр гарагаа. Венгриин социалис хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай баярай пленум тухай материалнууд газетэнүүдтэ гол һуури эзэлнэ. «Манай парти ангиин тэмсэл бусад оронуудтахи аха дүүнэртэйе нягта нэгэдэлтэйгээр урагшаа дабшана, социалис Венгриие байгуулха замаар арадые хүтэлнэ» гэжэ «Непсабадшаг» газетэ гаргашагта бэшэнэ.

Ойгоо тэмдэглэжэ байһан партида КПСС-эй Центральна Комитедэй эльгээһэн амаршалга газетэнүүдэй хуудаһан дээрэ түрүү һуури эзэлнэхэй. Амаршалгын текст газетэнүүдтэ түмэн үзэгдүүдээр барлагданхай.

Партиин табин жэлэй замай гол шухала шатануудай тухай ветерануудайнь дурдалганууда партиин центральна орган «Непсабадшаг» газетэ хэдэн хуудаһаа зориулаа.

Партиин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярнууд бүхы орон дотор болоно. Промышленна предприятинуудай, хүдөө ажахын кооперативуудай ажалшад һайндэрэй урда тээхи ажал ажалнууд туйлалтын урамшуулга суглаануудта болоод хэдэн урамшуулал тараагдаа. Ерээхэ жэлэй хабар Венгриин Совет Республикын 50 жэлэй алдарта ой тэмдэглэгдэхэ юм. Энэ ой хүргэтэр социалис мүрысөөн саашадань үргэлжэлүүлхые олон коллективүүд дурдахана.

Бэшэгүүдые абалсаба

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Валютно-финансовэ асуудалнуудаар США-гай президент де Голль хоёрой абалсаһан бэшэгүүдэй текстнүүдые Сагаан байшан толилоо.

Франциин тохёолдоһон финансова бэрхэшээлнүүдые шиидхэхын тулада Франциин правительствын харалһан хэмжээ абуулгануудые дэмжэжэ байгаагаа президент Джонсон телеграмма соо элирхэйлэн мэдүүлээ. Энэ бэрхэшээл хэлсүүлхын тулада өөрынгөө оронд аша туһа харилсан Францитай холбоо байгуулхадаа США бэлэн байна гэжэ Джонсон заагаа.

ДРВ-гэй МИД-эй түлөөлэгшын мэдүүлгэ

ХАНОЙ. (ТАСС). Демилитаризованно зоной хойто талын хубиие шэнээр добтолноһоёнь түлөө Холбоото Штадуудые эрид шууд буруушааһан мэдүүлгэ ДРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ ноябриин 24-дэ хээ.

ДРВ-гэй бүхы газарые бомбодолгые ба артиллереэр буудалгые США-гай угэ дуугүйгөөр болюулха болоһон болоһоной һүүлээр тэдэнэр тагнуул хэхэ зорилгоор ДРВ-гэй агаарай дээдэ болон тэрэнэй хамалтай уһа руу самолёдууд болон сэрэгэй корабльнуудые эльгээжэ залдаа гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Ноябриин 13-һаа 22 хүрэтэр американ самолёдууд демилитаризованно зоной хойто талын хуби руу нэгэ баша нийдэн орөө. Виньхуанг 54 Виньшон гэжэ тосхонуудые американ артиллери ноябриин 20, 21 ба 22-то буудаһан байна. Тэрээнһээ гадна, нютаг зоной дундаһаа хүнэй хүнүүд бии, мүн материальна гоготой хохирол ушаруулагдаа.

1968 оной ноябриин 1-дэ США-гай президент Джонсоной мэдүүлһэн һаябаа болобошье, американ империалистнууд эзэрхэг түрмэлэй һанаагаа зоригуулһаа нэтэрүүгээр үргэлжэлүүлжэ, ДРВ-гэй бүрин эрхэ аюулгүй байдалда халдан орожо байна гэжэ гаргаа гэжэ элитэ болоноб түлөөлэгшэ соо заагдана.

ДРВ-гэй правительство Бэлэдэг Штадуудай иимэ абуулгануудые шууд буруушаана. Вьетнамай Демократическа Республикын бүрин эрхэ ба аюулгүй байдалда алиншье халдан оролгые дары түргэншлэн зогсоолгые шаардана гэжэ мэдүүлэхэ соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

Суданда зэбсэгтэ тулалдаан болобо

ХАРТУМ. (ТАСС). Правительственнэ сэрэгүүдэй болон джунгли соогуур хоргодожо байһан восстани хэгшэдэй хоорондо зэбсэгтэ тулалдаанууд Суданай урда талын хубиудта үргэлжэлһөөр. Верхний Нил ба Бахр-Эль-Газаль гэжэ хоёр гол провинциин сэрэгэй абуулганууд шангадажа байһан тухай түбэй газетэнүүдэй мэдээсэлнүүд тараажа үгэнэ.

Бор город (Верхний Нил) шадар хоёрдохи неделиин соо байлдаан болохо байнаар. «Аль-Айям» газетын бэшэнэһээр, буһалгаа хэгшэд Бор городой аэродромдо, городой далгүүргэ добтолхо һанаатай байна. Хартум Ньюс Эйдженси гэжэ агентствын баталһанай ёһоор, Бор шадар дутэгшэ байдаг тосхонуудай нэгые восстани хэгшэд галдаа. Добтолго хэдэн эдүүде ус сагай һайн бүү добтолгыень Горитой хохидолдо оруулан, восстани хэгшэдые саг сэргийн эрхэ сэрэгүүд джунгли руу түрээ гэжэ агентствын мэдээсэлнүүд.

Бахр Эль-Газаль провинцида Вау хотын байлдаануудай тухай мэдээсэл Ньюс Эйдженси гэжэ өөрэн тэрэ онно агентство мэдээсэнэ. Түрүүшын неделиин турша соо восстани хэгшэдэй зүгһөө 20 гаран хүн алагдаа, 100 шахуу хүн пленэдэ абтаа. Аюулгүйе сахиха ажлаһан үгэйшын мэдээсэлдэ үндэһэлэн, агентство дамжуулна.

Хэшээлнүүд саг зуура зогсоогдобо

КАИР. (ТАСС). ОАР-ай бүхы дээдэ һургуулинуудта, техническэ һуралсалай һургуулинуудта хэшээлнүүдынь саг зуура таһалуулагдаа. Үйлөө татаха, гуримгүй ябадал үүдхэхэ һэдэжэ хэдэн элэгшэдэй абуулгануудые таһалуулхын зорилгоор иимэ хэмжээнүүд абтаа гэжэ эндэ тушаа хэгдэһэн тусхай мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Тусхай мэдүүлгын ёһоор, зарим городуудта һаяхан болоһон студентнүүдэй демонстрацинуудые шиидхэбэри абаха сахидаг шиинь болоһон байна юм.

Президент Насерай хүтэлбэреэр Министрнүүдэй Совет заседаниинь ноябриин 24-дэ боложо, ОАР-ай студентнүүдэй абуулгануудые хэлсэн сэгдэжэ.

Моисеевтэн Австралида

КАНБЕРРЭ. (ТАСС). И. Моисеевэй хүтэлбэридэг советскэ ансамбль Австралиин гурба шахуу һарын турша соо гастроль хэхэдээ, тэндэхи томо городууд болохо Перт, Аделаид, Мельбурн болон Сиднейдэ концертнүүдые харуулаа. Совет артистнүүдай хаа хаанагуй ехэ амжалтатайгаар түйлаһан байна.

Тэдэнэр балетэ һургуулинуудта жэшээтэ хэшээлнүүдые хэдэг байгаа. Театральна олонийтын бүгэдэнэй баяхалантые элирхэйлэн мэдүүлхэдээ, Сиднейн балетэ һургуулиин мэдээжэ багша Маргашет Уолкер ингэжэ хэлээ. Советскэ ансамблиин Австралида ерэһэн ушар хатарта дурлагшадай сэдэхэ зүрхэндэ мартагдашагүйгөөр хадуугдаа.

Байлдаан үргэлжэлһөөр

ХАНОЙ. (ТАСС). Оронод сүлөөлэлдэхэн райоонуудта шэргэн орохые урагшагүйгөөр һэдэһэн американ сэрэгүүдтэ ба Сайгоной засагай сэрэгүүдтэ эсэргүү байлдаануудые Урда Вьетнамай патриодууд үргэлжэлүүлнэ. Освобождение агентствын дамжуулһада үндэһэлэн Вьетнамай информационно агентствын мэдээсэлэй ёһоор, ноябриин 2-һоо 17 хүрэтэр хоёр неделиин турша соо болоһон байлдаануудай үедэ Урда Вьетнамай арадай сүлөөрөлтын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд Чаиинь провинцида дайсанай 600 гаран солдат ба офицерые хүлһөөнь буулгаа, сэрэгэй нэмо хэрэгсэл ехээр булаажа абаа. Кхэлонг шадар Урда Вьетнамай патриодууд дайсанай нэгэ самолёт буудажа унагаагаа, гурбан сэрэгэй судные уһанда шангадаа.

Хэһээлтын хэмжээнүүд абтажал байһаар

ПАРИЖ. (ТАСС). Элэмдэгдэһэн араб газар нютагуудта сүлөөрэлһын хүдэлөөнэй улам дэлгэржэ байһанһаа улам жалан, һанаагаа зоболдог израильна засагаархид энгэй хүн зонуудта эсэргүү хашалта хэһээлтэ болон алалга хюдалгые улам шангадхана.

Франс Пресс агентствын корреспондентын Тель Авивһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Иерусалим ба Наблуста жахануудаг найман араб багша Нордан мүрэнэй зүүн эрье руу Израилиин оборонын министр Моше Даянай шийдхэбэреэр ноябриин 25-най үглөөгүүр сүлөөгдэ. Норданиин баруун эрье Израильда эсэргүү демонстрацинуудые эмхилжэ, израиль сэрэгшэдэй гадуудта эсэргүүсэн тэмсэлдэ араб патриотическа зорилгоор эдэ дэмжэжэ гэжэ тэдэнэр гүтыгдэжэ, энэ замашлан байна.

Президент де Голлиин хэлэһэн үгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франкын хэмжээнь улаха, тэрэнэй уные хамгаалуулахада арсаха тухай Министрнүүдэй Соведэй гаргаһан шиидхэбэриие Франциин президент де Голль ноябриин 24-дэ франц радиогоор үгэ хэлэхэдээ лаблаһан байна.

Франкын сэнгэй һуларалга майнүүнь һарануудта болоһон үйлэ хэрэгүүдһээ, тэрэшэдэй эдэ үйлэ хэрэгүүдһээ улаамжалан экономическа байдалай орёо болоһонһоо улажалан франкаар хониоо найман араб шалтгаалһан байна гэжэ де Голль үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Франц талаар уласхоорондын наймаагай үүдхэдэг бодотоор хүгжөөхэ гол ороонуудые иимэ бэрхэшээлнүүдтэ дахуулхагүй хэмжээ авахаа гэжэ президент онсолон тэмдэглэһэн байна.

ЛОНДОН. «Эллиот отомейшн лимитед» гэжэ англичанска компаниин бүтээн гаргадаг электронно түхеэрэлгэнүүдые Вьетнамда байдаг американ сэрэгшэдэй хэрэглэлгэдэ эсэргүү буруушааһан саалда зууяһа үлүүтэй хүн хабаадаа. Зураг дээрэ: һуумал жагсаал да хабаадагшад «Эллиот отомейшн лимитед» гэжэ фирмын правле ниин байшангай хажууда.

ЮПИ—ТАСС-ай фото.

СПОРТ

ЭДИР БОКСЁРНУУДАЙ УУЛЗАЛГА

Һаяхан Улаан-Үдэдэ «Труд» гэжэ һайн дуранай спортивна эмхиин түрүү һуури эзэлхын түлөө эдир боксёрнуудай гурбан удаагай мүрысөөн боложо дүүргэбэ. Боксоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсажа, спортивна эмхинүүдэй нэрэ хүндые хамгаалха эрхим боксёрнуудые тодорхуулха зорилготойгоор тус мүрысөөн үнгэргэгдээ юм. Тэрэнэй дүнгөөр өөр өөрынгөө шэгнүүртэн сооһоо А. Федотов, В. Доржиев, Л. Бабкин болон А. Ересин гэгшэд гоё һайхан техникэтэй тэмсэл харуулжа, «Труд» бүлгэмэй эрхимүүдэй эрхим боксёрнууд байлаһан хэрүүлбэ.

Мүрысөөнэй ахалагша судья, Зүүн-Сибириин технологическа институдай багша Б. Доржиев дээрэ түрсэлдэгшэ спортсменүүдтэ грамотанууд баряаба.

О. МЕРКУЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу боксёрнууд В. Доржиев (зүүн гарһаа), Б. Ахадов гэгшэдэй тэмсэл. Энэ уулзалгада В. Доржиев илажа гараһан байна.

Авторай фото.

ХОЛО, ОЙРЫН ҺОНИН

«БАЙЛДААН» АПРЕЛИИН 14-дэ ЭХИЛХЭ

Шатарай үндэр дээдын һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй түрүүшын наадалга совет гроссмейстернүүд, дэлхэйн чемпион Тигран Петросян энэ алдар соло эзэлхые хүсэгшэ Борис Спасский хоёрой хоорондо 1969 оной апрелиин 14-дэ эхилхэ ёһотой. Тогтоогдоһон регламентын ёһоор 24 парти наадагдаха байна.

Петросян Спасский хоёрой энэ уулзалга түрүүшын тэмсээндэ адли эстрадын театр соо үнгэргэгдэхэ хаш.

Дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө түрүүнэй мүрысөөндэ Тигран Петросянай бүлөөнь тон багахан байһан юм гэжэ һануулая.

(ТАСС-ай корр.).

ҮХИБҮҮДТЭ—ХАЛУУН АНХАРАЛ

Буряадай АССР-тэ 1970 он хүрэтэр долоо мянган һууритай хүүгэдэй саад, яслинууд шэнээр түхеэрэгдэхэ. Тиихэдэнь республикын ажалшадай бүхы хүүгэдэй 80 процентнь саад, яслинуудта ябадаг болохо юм. Энэни тухай республикын гэгээрэлэй министрэй орлогшо И. П. Суетин һургуулиин наһанда хүрөөгүй үхибүүдэй хүмүүжүүлгын асуудалаар Улаан-Үдэдэ болоһон конференци дээрэ мэдээсэбэ.

Һүүлэй табан жэлэй туршада Буряадай АССР-тэ 15 мянга шахуу үхибүүдэй һууритай саад, яслинууд баригдаа (элдэ эдэ тоонуудһаа 1963 ондо үхибүүдэй эхин зургаануудта ябадаг бээ). Хүмүүжүүлэгшэдэнь бариадашахуун дунда эрдэмтэй. Мүн саад, яслинуудые өөргэдэй дундаһаа 100 гаранинь дээдэ һургуули түгэсхэһэн байна. Эдэ мэргэжэлтэдые багшын училищи, Буряадай багшанарай институт, мүн багшын эрдэмэй үдэшэн университедэй факультет бэлдэнэ.

(ТАСС-ай корр.).

Сүүд дээрэһээ

ХОЛО ХАРАЙЖА ШАДААГҮЙ

Душэ һайса гараһаншье һаа, дураи соогоо хатаржа ябадаг Галина Князева архи, хаарта намнаха ехээ дуратай хүн. Ажалша зонуудай амархэ үедэ Князева сугтаа һуудаг Черкасовтай хамта «шэлтэй харые» урдаа табихадаад, үүр сайтар хаартын наадаанда һамшажа һуудагаахынь хүршэнэрынь һайн мэдэхэ болоһон. Тэдэ ажал хэнгүй ябахада, архи уухаа мүнгэн тиимэ бэлээр хаанаһаа олдохо һэм. Тиихэтэй хамта ханилһан Черкасовынь түрүүшынгээ һамгандаа алимент түлэдэг юм.

Князева трикотажна фабрикада удэрэй харуулшан болохо хүдэлхэеэ оробо. Зүгөөр харуулшанай салин тиимэшье ехэ бэшэ. Архинаадаа дура зоргоо соогоо найрлаха мүнгэн дуталжа, «Балай мүртэйгөөр, хүбхэгэр мүнгэ хармаандаа имархан иргаар шэнэхэ абэ» гэжэ бодол Князевагай һанаанда оролдог болобо. Удаашьегүй харуулшан Князева элдэб янзын нэхэмэл хубсаһа тон бэлээр олодог гэһэн үгэ хүүр фабрикын хүдэлмэришэдэй дунда тарабаа. Һайхан хубсаһа үмдэхэ дуратаншуулай Князеватай хөөрэлдэхэдэнь, унэхөөрөөшье олдогогүй эд бараа абажа үгэхэ аргатай гэжэ тэрэнь найдуулаба.

Нигэжэ К. Никитина Ш. Литвинцева хоёр 27 түхэриг, Петренко 45, П. Дриевская 38, Карпунова 50 түхэриг мэхэшэнэй гарта барюулһан байна. Үнөө олохон гэнэн хонгор хүнүүд Г. Князевагай гулдмэдэ орожо, өөһэдынгөө мүнгэ алдаба. Тэдэнэй гэнтэ мэдэхэдэнь, харуулшан эхэнэр ажалаа хаяад угы болошоһон байба. Тиигэшье һаа, холо харайнгүй Г. Князева баригдажа, Улаан-Үдын Октябрьска районой арадай сүүдэй шиидхэбэреэр хоёр жэл зургаа һараар ябха гэжэ заһагдаба.

П. СЫРОМЯТНИКОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Яруунайхидай үгсэхэлэ—үргэн харгыда» гэһэн түрүү бэшэг, «Ажалай сбоевикэ» нахтада» гэһэн гаргаа доро информацинууд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Ажахыгаа олзо ехэтэйгээр эрхилхэ» гэһэн Б. Шрагерай статья. Турал орон доторой. «Арга болсмжое түгэс хэрэглэн...» гэһэн М. Яковлевой статья.

Гурбадахи хуудаһанда: «Замбуулиин шэнжэлгын шэнэ шатанда» гэһэн ТАСС-ай материал. Хилын саанаһаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Замбуулиин шэнжэлгын шэнэ шата» гэһэн статьяын түгэсхэл. Спортын һонин. Сонослолнууд.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, зарим нютагуудта саһан орохо. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Баунтын аймагта 18—23, Байгал шадарай нютагуудта 8—13, бусад нютагуудта 13—18, Улаан-Үдэдэ 26—28, үдэрынь 16—18 хүйтэн байха.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-71, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—68-63-86, пропаганды и агитации—56-23, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-40, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-86, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-03821. Зак. № 1166.